

Національний університет “Львівська політехніка”
Науково-технічна бібліотека

І. О. Белоус

Видатні вчені-математики

ЛЬВІВСЬКОЇ
ПОЛІТЕХНІКИ

(1844-1939)

Бібліографічний покажчик

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2012

УДК 016 : 51 (092)

ББК 22.1 г. я 1

Б 435

*Друкується за рішенням
Методичної ради НТБ Львівської політехніки*

Редакційна рада:

О. В. Шишка (голова), І. О. Бєлоус,
Н. Е. Кунанець, Р. С. Самотий, І. О. Войтович

Рецензент

П. І. Каленюк, д-р фіз.-мат. наук, проф.

У виданні відображено життєвий та творчий шлях
видатних математиків Львівської політехніки (1844–1939)
та їхній науковий доробок.

Для наукових працівників, студентів, істориків науки.

ISBN 978-617-607-205-8

© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2012

Зміст

Передмова	4
Наукова спадщина видатних вчених-математиків Львівської політехніки	5
Казимир Бартель	15
Луціан Беттхер	25
Плацид Дзівінський	32
Лаврентій Жмурко	40
Владислав Войцех Зайончковський	48
Станіслав Кемпінський	58
Мечислав Лазарський	64
Гнат Лємох	70
Антоні Ломніцький	73
Кароль Машковський	85
Володимир Стожек	89
Список скорочень	95

Передмова

У бібліографічному покажчику міститься інформація про основні етапи життя та науково-педагогічної діяльності видатних вчених-математиків Львівської політехніки у хронологічних межах з 1844 до 1939 рр.

Покажчик побудовано за алфавітом прізвищ учених. У межах кожного авторського комплексу матеріал розташовано за трьома розділами: коротка біографічна довідка, література про життя та діяльність вченого, перелік його основних друкованих праць. Праці вченого наведено за хронологією виходу в світ.

Окремо подано скорочення, що використовуються у покажчику, зокрема скорочену форму назв періодичних видань.

Наукова спадщина видатних вчених-математиків Львівської політехніки

За час свого існування Львівська політехніка стала важливим осередком наукової, дослідницької, творчої роботи і її внесок в світову скарбницю науки є значним і цінним.

Віддаючи належну шану доробку видатних вчених, які створили науковий потенціал нашого університету, бібліотека веде дослідження колекції праць вчених-математиків у фонді нашої книгозбірні.

У 1844 р. у Львові створено Технічну академію. У той час відбувалося становлення технічних наук, а математика пройшла вже довгий та плідний шлях розвитку. Тому першою кафедрою в академії, яка відзначилася яскравими досягненнями на ниві наукової творчості, була кафедра математики.

У 1851 р. професором математики Технічної академії став Лаврентій Жмурко, а в 1853 р. він очолив кафедру. Л. Жмурко розробив оригінальний метод викладання математики. Його цікаві лекції приходили послухати і студенти університету. Педагогічна діяльність Л. Жмурка у Технічній академії нерозривно пов'язана з науковою роботою. Він написав понад тридцять

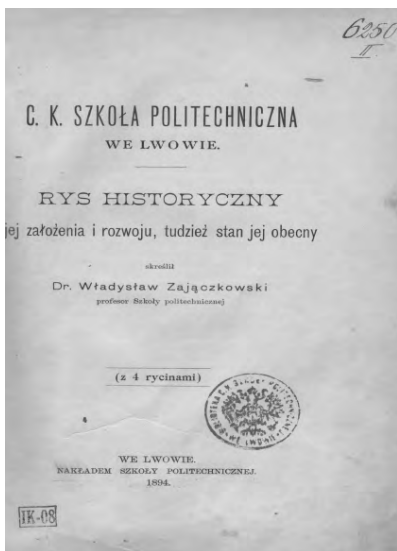
Будинок Даровського, в якому
у 1844–1877 рр. містилася
Технічна академія.
Худ. В.І. Кузьмич

наукових праць з різних розділів математики. Широко відомі в наукових колах тригонометричні підстановки Жмурка в інтегральному обчисленні. Він автор підручників: “Matematyka. Wykład matematyki na podstawie ilości o dowolnych kierunkach” (Лекції з математики, видано у Львові у 1864 р.), “Zasady geometryi analitycznej w przestrzeni”. – Lwów, 1875 (Основи аналітичної геометрії), “Rachunek różnikowy i całkowy” (Диференціальні та інтегральні обчислення, видано у Львові у 1879 р.). Свої статті Л. Жмурко друкував німецькою та польською мовами в наукових записках академій наук Відня і Кракова. У 1871 р. Л. Жмурка запросили до Львівського університету на посаду завідувача кафедри математики, однак на прохання Сенату Технічної академії він продовжував читати лекції до 1884 р. Вчений був членом Академії наук у Кракові, Галицького господарського товариства, почесним членом Товариства точних наук у Парижі та інших установ і спілок у різних країнах. Л. Жмурка вважають засновником львівської математичної школи.

Головний корпус Львівської політехніки (1894)

У 1872 р. львівська Технічна академія отримала всі права вищого навчального закладу, який очолював обраний викладачами ректор. У цьому самому році була організована друга кафедра математики, завідувачем якої був запрошений з Варшави Владислав Войцех Зайончковський. Першим його публічним виступом в Технічній академії була доповідь “O matematyce i jej wpływie na wszystkie gałęzie wiedzy matematycznej” на відкритті 1872/73 н. р., в якій акцентувалося на значенні математики та її взаємозв’язку з іншими науками та практичною діяльністю. Лекції В. Зайончковського завжди були сповнені глибокого наукового змісту. Він вів наукові дослідження у таких галузях, як диференціальні рівняння, математична фізика, теорія функцій, аналітична геометрія, вища алгебра, механіка, кліматологія (загалом понад 40 праць). Він автор таких підручників: “Geometria analityczna”. – Warszawa, 1884. (Аналітична геометрія), “Zasady algebry wyższej”. – Lwów, 1884. (Основи вищої алгебри), “Wykład nauki o równaniach różnicowych”. – Paryż, 1875. (Теорія диференціальних рівнянь), “Wykład analizy algebraicznej”. – Lwów, 1880 (Лекції з алгебраїчного аналізу). Зайончковський, як член Крайової шкільної ради, багато працював над удосконаленням викладання математики в школах, видав шкільний підручник “Początki arytmetyki do użytku szkół średnich”. – Lwów, 1887–1891 (Арифметика для середніх шкіл) в двох частинах, який декілька разів перевидавався. Наукові праці писав польською, російською та німецькою мовами. Багато його творів видано літографічним способом. Статті В. Зайончковського друкувалися на сторінках “Archiv der Mathematik und Physik”, який виходив у Грейсвальді за редакцією Грюннерта, у працях Академії наук Кракова та інших.

Титульна сторінка
до першої книги з історії
Львівської політехніки
В. Зайончковського

В. Зайончковський також автор першої книги з історії Львівської політехнічної школи “С. k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny”, підготованої до 50-річчя Львівської політехніки.

Владислава Зайончковського двічі обирали ректором Львівської політехнічної школи.

У 1879–1881 рр. математику в Політехнічній школі викладав приват-доцент Владислав Кретковський. Він автор багатьох наукових праць з математичного аналізу та вищої алгебри.

У Львівській політехнічній школі починав свою науково-дослідну роботу видатний математик, механік доктор Абаканович Абданк Бруно. Він прославився винаходом інтегратора – приладу для вимірювання полів, обмежених довкола кривою. Вчений опублікував опис своїх приладів у праці “Integrator Krzywa całkowita i jej zastosowania w mechanice budowniczej”. – Warszawa, 1880 (Інтегральна крива та її застосування), видав кілька монографій, зокрема “Zarys statyki wykreślnej”. – Lwów, 1876 (Нариси графічної статистики).

З літнього півріччя 1884 р. припинив читати лекції в Політехніці професор Л. Жмурко. Його змінив профе-

сор Плацид Дзівінський. Крім математики, він викладав астрономію, деякий час керував обсерваторією і метеостанцією Політехнічної школи. У 1893–1894 рр. П. Дзівінський був ректором Політехнічної школи. Під час занять Дзівінський ознайомлював студентів із результатами останніх наукових досліджень, використовуючи найновіші матеріали з періодичних видань. У 1890–1891 рр. він організував, наприклад, цикл лекцій під назвою “Розбір новітніх праць з вищого аналізу.” П. Дзівінський надавав великого значення самостійній роботі студентів: у його двотомному енциклопедичному посібнику “Wykłady matematyki”. – Lwów, 1902–1908 (Лекції з математики), в який входили курси аналітичної геометрії і математичного аналізу, містився також перелік тем для самостійних наукових занять. П. Дзівінський – автор багатьох підручників, серед яких найпопулярнішим був посібник “Zasady algebry dla wyższych klas gimnazyów i szkół realnych”. – Lwów, 1891 (Основи алгебри для вищих класів гімназій. – 2-ге вид. – 1898 р.), який використовували і в університетах. У своїх працях вчений торкався питань геометрії, теорії чисел, історії та дидактики математики. У відомому журналі для вчителів “Muzeum” він опублікував цікаві дослідження з історії математики XVI ст. У 1885 р. у Львові П. Дзівінський видав монографію “Krótki rys teoryi funkcji peryodycznych jednej zmiennej”. – Lwów, 1885 (Короткий нарис теорії періодичних функцій однієї змінної). Плацид Дзівінський був активним членом Політехнічного товариства у Львові, редагував “Czasopismo techniczne”.

Після 40-річної праці у стінах Львівської політехніки в 1925 р. П. Дзівінський вийшов на пенсію, отримавши звання почесного професора.

Кафедру математики у 1899 р. очолив вихованець і викладач Краківського університету професор Станіслав Кемпінський, який займався дослідженнями в галузі теорії функцій. Він – автор великої кількості статей, а також таких підручників: “Podręcznik równań różniczkowych ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb techników i fizyków”. – Lwów, 1907 (Диференціальні та інтегральні рівняння з урахуванням потреб техніки та фізики), який вийшов в серії “Бібліотека політехнічна”, “Geometria analityczna”. – Lwów, 1901. (Аналітична геометрія), “Wykłady matematyki”. – Lwów, 1902 (Лекції з математики). Друкувався переважно в журналі “Prace matematyczno-fizyczne” та наукових записках Академії наук у Кракові.

У 1898 р. у Львівській політехнічній школі разом з професором П. Дзівінським працював доктор філософії, доцент Луціан Беттхер, з ім’ям якого пов’язані важливі дослідження з функціональних рівнянь. Л. Беттхер – автор багатьох цінних наукових статей, підручника “Zasady geometrii elementarnej”. – Warszawa, 1908 (Лекції з загальної математики). Публікував наукові статті в таких періодичних виданнях: “Wiadomości matematyczne” та “Prace matematyczno-fizyczne”, що виходили у Варшаві, та в друкованому органі Товариства політехнічного у Львові “Czasopismo techniczne”.

У 1919 р. професором кафедри математики став видатний вчений та педагог, доктор математики Антоні Ломніцький. До того він працював у середніх школах Львова, зосереджуючи увагу на удосконаленні викладання математики. Він автор підручників для шкіл та ліцеїв, які багаторазово перевидавалися і за якими навчалися львівські школярі.

Наукову роботу А. Ломніцький вів у галузі теорії ймовірностей та математичної статистики. Він цікавився передусім математичною картографією. Уперше в світовій науці

Головний корпус Львівської політехніки (1912)

ймовірність трактувалася як міра в праці А. Ломницького, надрукованій в журналі “*Fundamenta mathematicae*” французькою мовою у 1923 р. Загалом йому належить майже 50 наукових праць. Такі роботи, як “*Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe*”. – Lwów, 1926 (Чотирицифрові математично-фізичні таблиці”) та “*Kartografia matematyczna*”. – Lwów, 1927 (Математична картографія), були широко відомі за кордоном. А. Ломницький, як знавець математичної картографії, був членом Міжнародної комісії з аеронавтики в Парижі. Антоні Ломницького, разом з іншими діячами науки, розстріляли фашисти в ніч з 3 на 4 липня 1941 р. на Вулецьких пагорбах у Львові.

Читальний зал бібліотеки

У 1922 р. у Львівській політехніці було відкрито загальний відділ, який готував учителів реальних та середніх шкіл. Закінчивши його, слухачі отримували диплом магістра. У цьому ж році було створено третю кафедру математики, яку очолив професор Володимир Стожек. У наукових працях В. Стожек переважно досліджував теорію гармонійних функцій. Він також автор підручників для студентів загального відділу, зокрема, “Wykłady matematyki”. – Lwów, 1934 (Лекції з математики).

У галузі нарисної геометрії, яку в нашому навчальному закладі традиційно викладали на високому рівні, окреслили-ся два напрями досліджень: питання перспективи і проблеми проєкційної геометрії.

Практичну геометрію в Технічній академії з перших днів існування читав Гнат Лемох, який одночасно працював і в університеті. Він був одним з тих, хто започатковував у Львові Технічну академію, розробляв проект цього нового технічного навчального закладу. Лемох написав підручник для студентів “Lehrbuch der Praktischen Geometrie” (Підручник з практичної геометрії), надрукований у Відні 1849 р. (перевидання 1857 р.).

У ранньому періоді нашої школи проблемами перспективи займався професор Кароль Машковський. Він завідував кафедрою нарисної геометрії у 1870–1886 рр. У 1875 р. його обрали ректором Технічної академії К. Машковський активно долучався до громадської роботи, зокрема, був одним із ініціаторів створення Педагогічного товариства у Львові і редактором його друкованого органу “Школа”. Він автор підручника “Wykreślna geometrya”. – Lwów, 1881 (Нарисна геометрія), а також підручників для середніх шкіл, виданих у Львові.

Його послідовник – професор, доктор Мечислав Лазарський творчо працював у галузі проєкційної геометрії, з 1885 р. у Львівській політехнічній школі. Його наукові праці стосуються галузі синтетичної та нарисної геометрії. Він видав “Zasady geometryi wykreślnej dla użytku wyższych szkół realnych”. – Lwów, 1889 (Основи нарисної геометрії для вищих реальних шкіл) – прекрасний з наукового і дидактичного погляду навчальний посібник, який витримав сім видань. У співавторстві з М. Рембачем він написав монографію “Perspektywa liniijna”. – Lwów, 1880 (Лінійна перспектива). Друкувався в працях Академії наук у Кракові та “Czasopismo techniczne” (Львів). М. Лазарського обирали ректором в 1896–1897 рр. і неодноразово деканом різних відділень.

Кафедра нарисної геометрії Львівської політехніки здобула світове визнання завдяки працям професора, доктора технічних наук Казимира Бартеля, який був завідувачем кафедри з 1911 до 1941 рр. Проаналізувавши картини видатних художників, він розкрив закони перспективного бачення, які ґрунтуються на фізіології людини. Відповідно до цих законів він розробив теорію, викладену в його творі “Perspektywa malarska: zasady, zarys historyczny, estetyka”. –

Lwów ; Warszawa, 1928 (Художня перспектива), перекладеному і виданому німецькою мовою (Берлін, 1934). Широке визнання здобув його трактат “Про мічені проекції”, який також переклали німецькою мовою і видали в Німеччині. У 1930–1931 рр. Бартеля обирали ректором Львівської політехніки. Казимир Бартель загинув 26 липня 1941 р. у підвалах гестапо у Львові.

Крім наведених імен, у Львівській політехніці працювала ще ціла низка таких визначних вчених-математиків, як А. Плямитцер, К. Жоравський, В. Нікліборц, С. Качмарж, В. Орліч та інші. У фондах бібліотеки Національного університету “Львівська політехніка” зберігається багато їхніх праць.

КАЗИМИР БАРТЕЛЬ
(Kazimierz
Władysław Bartel)
(3.III.1882 – 26.VII.1941)

Народився у Львові в родині залізничника. Працюючи учнем слюсаря, успішно закінчив Промислову школу (1898), екстерном склав іспит на атестат зрілості. З 1901 р. навчався на механічному відділенні Львівської політехнічної школи, одночасно слухав лекції з математики і філософії у Львівському університеті. Закінчив навчання у Мюнхені. З 1909 р. працював у Львівській політехнічній школі асистентом, а з 1910 р. – доцентом кафедри нарисної геометрії. У липні 1911 р. здобув ступінь доктора наук. Був одним із перших докторів технічних наук в Австрії. У 1912 р. став надзвичайним, а в 1917 р. – звичайним професором Політехнічної школи. Учасник Першої світової війни. У 1918 р. К. Бартеля призначили начальником військової залізниці Генерального штабу у Варшаві, в 1919 р. – міністром залізничних шляхів. У 1921/22 н. р. був деканом архітектурного відділення Львівської політехніки. У 1922–

1941 рр. – керівник кафедри нарисної геометрії (з перервами, тому що був прем'єр-міністром Польщі).

У 1925 р. Бартеля обрали депутатом до Сейму Польщі від партії праці. У 1926–1930 рр. тричі обирався прем'єром, міністром віровизнання і суспільної освіти в уряді Польщі.

У 1930 р. Бартель повернувся до наукової та педагогічної роботи у Львівській політехніці, де в 1930/31 н. р. став ректором. Видатний вчений та суспільний діяч, К. Бартель тривалий час працював у Політехніці, знав її потреби і сприяв їхньому вирішенню. У 1930–1932 рр. був президентом Польського математичного товариства. У цей час опублікував найважливіші свої праці, серед яких низка праць з перспективи в європейському живописі. Він першим в світі опублікував праці з цієї тематики.

Займався проблемами перспективи. З його ініціативи в Львівській політехніці ввели новаторський на той час предмет “Художня перспектива”, який він викладав до 1941 р. Велику популярність здобули такі наукові твори, як “Geometria wykreslana”, “Perspektywa malarska”, “Perspektywa intarsji okresie wczesnego renesansu”, “Rzuty cechowane”. Професор К. Бартель був одним із засновників Академії технічних наук і її членом. Внесок ученого у світову наукову скарбницю неоціненний.

Диплом почесного доктора
технічних наук К. Бартеля

У 1935 р. йому присвоєно звання почесного доктора технічних наук (“honoris causa”).

К. Бартель був дійсним членом Академії технічних наук у Варшаві, Варшавського наукового товариства і почесним членом Польського наукового товариства у Львові.

У 1939–1941 рр. професор Львівського політехнічного інституту.

2 липня 1941 року Казимира Бартеля заарештували гітлерівці та за особистим розпорядженням Гімлера розстріляли 26 липня 1941 року.

Література про життя та діяльність К. Бартеля

- Politechnika Lwowska: jej stan obecny i potrzeby. – Lwów : 1 Związkowa drukarnia, 1932. – 271 s.
Про К. Бартеля, с. 15, 17, 19, 101.
- Album inżynierów i techników w Polsce / nakładem Towarzystwa Bratniej Pomocy stud. Politechniki Lwowskiej. – Lwów : Związkowe zakłady graficzne, 1932.
Про К. Бартеля, с. 16–17.
- Бартель Казимир (1882–1941) // Бородин А.И., Бугай А.С. Биографический словарь деятелей в области математики / под ред. И.И. Гихмана. – Киев : Рад. шк., 1979. – С. 37.
- Бартель Казимеж (1882–1941) // Боголюбов А.Н. Математики. Механики : биограф. справочник. – Киев : Наук. думка, 1983. – С. 33.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.

Про К. Бартеля, с. 138, 140, 141, 146, 147, 150, 158, 164, 169, 179, 183, 190, 198, 206, 211, 224, 230, 232, 248, 249, 254, 277, 278, 283, 289, 303, 307, 313, 315, 318-322, 324, 331.

- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.

Про К. Бартеля, с. 29, 32, 39, 48, 49, 51, 53, 60, 61, 62, 93, 157, 158, 172, 173, 186, 196, 204, 206, 209, 247, 262, 272, 311, 501, 502, 504, 508, 509, 510, 513, 535, 537, 551.

- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.

Про К. Бартеля, с. 5, 14, 16, 27, 28, 59, 91.

- Бартель Казимир // Буцко М.І. Відомі вчені Державного університету “Львівська політехніка”, 1844–1994 : біогр. довідник. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – С. 25–26.

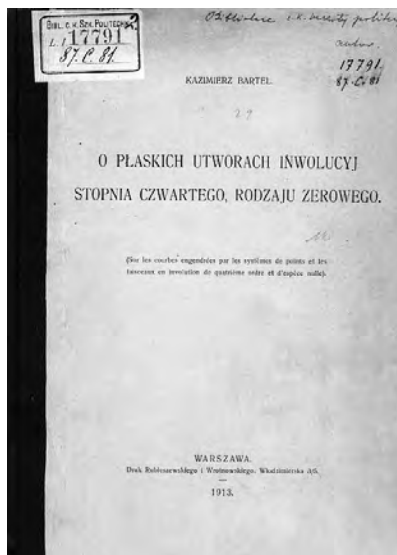
- Bartel Kazimierz // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945. – Kraków, 1994. – (Seria historyczno-techniczna / Politechnika Krakowska ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 14.

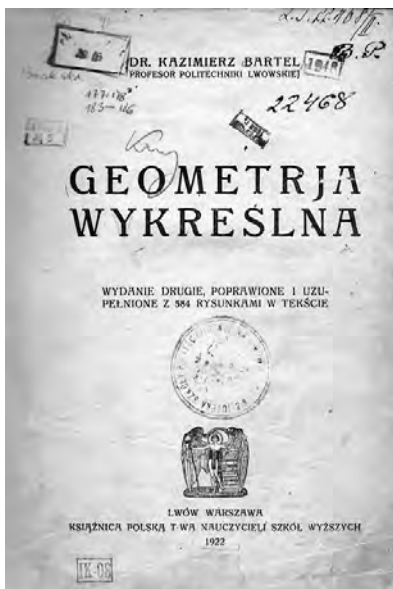
- Казимир Бартель : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 41.

Опубліковані праці К. Бартеля

1. O pewnem zastosowaniu metody aksonometrii do perspektywy środkowej / Kazimierz Bartel // Czas. techn. – 1909. – Rocz. 27, № 12. – S. 141–146 ; Idem. – Lwów, 1909. – 6 s.

2. Kilka uwag o t. zw. perspektywach równoległych / Kazimierz Bartel // Czas. techn. – 1912. – Rocz. 30, № 15. – S. 197–201 ; Idem. – Lwów, 1912. – 5 s.
3. O utworach szeregów i pęków inwolucyjnych / Kazimierz Bartel // Wektor. – 1912. – T. 1, № 7. – S. 379–416 ; Idem. – Warszawa, 1912. – 38 s.
4. Wstęp do wykładów geometrii wykreślnej / Kazimierz Bartel. – Lwów, 1913. – IX, 102 s. – Litografia.
5. Geometria wykreślna / Kazimierz Bartel. – Lwów, 1913. – 239 s. – Litografia.
6. Geometria rzutów cechowanych i pewne jej zastosowania / Kazimierz Bartel. – Warszawa : E. Wende i S-ka, 1914. – 72 s. : rys., [6] l. tabl. – (Biblioteka politechniczna ; t. 30).
7. Sur une méthode géométrique de formation de quelques surfaces réglées d'ordre supérieur / Kazimierz Bartel // Comptes Rendus Acad. sci., Paris. – 1914. – T. 158. – P. 1875–1877.
8. O płaskich utworach inwolucji stopnia czwartego, rodzaju zerowego / Kazimierz Bartel // Prace mat.-fiz. – 1915. – T. 26. – S. 65–99 ; Idem. – Warszawa, 1915. – 35 s.
9. Geometria wykreślna / Kazimierz Bartel. – Lwów : Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli

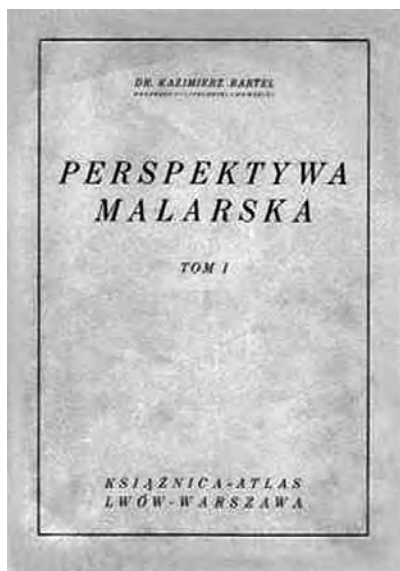

Szkół Wyższych, 1919. – XII, 406 s.

10. Geometria wykreslna / Kazimierz Bartel. – 2-e wyd. popr. i uzup. – Lwów ; Warszawa : Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, 1922. – [4], 427 s., VI s. : rys., fot.
11. Przegląd życia gospodarczego Polski: w okresie od połowy maja do września 1926 roku / [przedmowa Kazimierz Bartel]. – Warszawa : Wydawnictwo Gabinetu Prezesa Rady Ministrów, 1926. – 52 s. : il.
12. Rząd pracy: exposé premjera K. Bartla ogłoszone w Sejmie dn. 19 lipca 1926 r. – Warszawa : [s. n.], 1926. – 29 s.
13. Exposé premjera K. Bartla: mowa na posiedzeniu Senatu w dniu 30 lipca 1926 r. – Warszawa : [s. n.], 1926. – 25 s.
14. Przemówienie wice-premjera K. Bartla ogłoszone na posiedzeniu Sejmu w dniu 11 lutego 1927 roku. – Warszawa : [s. n.], 1927. – 37 s.
15. Perspektywa malarska. Zasady. Zarys historyczny. Estetyka / Kazimierz Bartel. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1928. – T. 1. – VIII, 312 s. : il. – (Seria “Nauka i Sztuka” / Towarzystwo Nauczycieli Szkół Wyższych we Lwowie ; t. 16).

16. Mowy parlamentarne / Kazimierz Bartel. – Warszawa : Drukarnia Państwowa, 1928. – 95 s.
17. Dwie polskie rzeczywistości : rozmowa z prezesem Rady Ministrów Kazimierzem Bartlem ogłoszona w “Kurjerze Wileńskim” dnia 29 listopada 1928 roku. – Warszawa : Drukarnia Państwowa, 1928. – 12 s.
18. Niedomagania parlamentaryzmu : wywiad z prezesem Rady Ministrów Kazimierzem Bartlem ogłoszony w “Kurjerze Wileńskim” z dn. 4 października 1928 r. – Warszawa : Drukarnia Państwowa, 1928. – 10 s.
19. Wykresy niektórych danych statystycznych, odnoszących się do życia gospodarczego Polski w latach 1924–1928 = Les diagrammes de certaines données statistiques relatives à la situation économique de la Pologne au cours des années 1924–1928 / Kazimierz Bartel. – Warszawa : Prezydjum Rady Ministrów, 1929. – [30] k. – Tyt. i objaśn. także w jęz. ang. i fr.

20. Streszczenie przemówienia wygłoszonego w Krakowie na zebraniu obywatelskiem Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w dniu 12 lutego 1928 roku / przez Kazimierza Bartla. – Warszawa : Drukarnia Państwowa, 1928. – 16 s.
21. Materiały odnoszące się do działalności Rządu w czasie od 15 maja 1926

do 31 grudnia 1927 : sprawozdania Ministerstw / [przedm. Kazimierz Bartel]. – Warszawa : Nakł. Prezydium Rady Ministrów, 1928. – XII, 655 s. : il., err. – (Wydawnictwa Komitetu Ekonomicznego Ministrów).

22. Rozmowy pana premjera Kazimierza Bartla i Pana Ministra Gabrjela Czechowicza z przemysłowcami i rolnikami o zagadnieniach podatkowych / nakładem Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów. – Warszawa ; Bydgoszcz : Drukiem Zakładów Graficznych “Biblioteka Polska”, 1929. – [2], 84 s.
23. Kilka uwag o praktyce parlamentarnej w Polsce / [Kazimierz Bartel]. – Warszawa : Drukarnia Państwowa, 1929. – 10 s.
24. Rzuty cechowane / Kazimierz Bartel. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1931. – VIII, 87 s. : il. – Bibliogr.: s. [86]–87.

25. Perspektywa w intarsji w okresie wczesnego renesansu / Kazimierz Bartel. – Kraków : Drukarnia Narodowa, 1931. – 20 s. : fot. – (Sztuki Piękne ; nr 2 ; R. 7).
26. O perspektografie De La Fresnaye / Kazimierz Bartel // Czas. techn. – 1931. – Roczn. 49, № 3. – S. 33–37 ; Idem. – Lwów, 1931. – 15 s.
27. Kotierte Projektionen / Kazimierz Bartel ; Deutsch

- hrsg. von Wolfgang Haack. – Leipzig ; Berlin : Verlag und
Druk von B.G. Teubner, 1933. –VI, 80 S. : rys. – Bibliogr.:
s. [80].
28. Malerische Perspektive / Kazimierz Bartel ; Deutsch
herausgeg von W. Haack. – Leipzig ; Berlin : Verlag und
Druk von B.G. Teubner, 1934. – Bd. 1. – VIII, 339 S.
29. Słownik polskich wyrazów technicznych z podaniem ich
znaczenia i równoznaczników w językach obcych. Dział 11,
Matematyka / [red. Witold Pogorzelski ; oprac. Kazimierz
Bartel et al.]. – Warszawa : Wydawnictwo Akademii Nauk
Technicznych, 1936. – XIV, 1001 s. – Hasła także w jęz.
niem., ros., franc., ang.
30. Geometria wykreślna / Kazimierz Bartel ; do druku przygot.
Antoni Plamitzer. – Wyd. 3. – Warszawa : Czytelnik, 1948. –
427, [1] s. : il., err.
31. Rzuty cechowane / Kazimierz Bartel. – Wyd. 2. – Warszawa :
Państwowe Wydaw. Naukowe, 1952. – 87, [3] s. : rys. –
Bibliogr.: s. [86]–87.
32. Rzuty cechowane / Kazimierz Bartel. – Wyd. 3. – Warszawa :
Państwowe Wydaw. Naukowe, 1953. – 87, [5] s. : rys. –
Bibliogr.: s. [86]–87.
33. Perspektywa malarska. T. 1 / Kazimierz Bartel. – Wyd. 2. –
Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1955. –
VIII, 343, [1] s. : fot., rys., wykr.
34. Perspektywa malarska. T. 2 / Kazimierz Bartel ; pod
red. Franciszka Otto. Wyd. 2. – Warszawa : Państwowe
Wydawnictwo Naukowe, 1958. – 589 s., [2] k. tabl. : il. kolor. –
Bibliogr.: s. 565–569.

35. Geometria wykreślna / Kazimierz Bartel. – Wyd. 4, niezmiennione. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1958. – 427, [1] s. : il.
36. Perspektywa malarska. T. 1 / Kazimierz Bartel. – Wyd. 3 niezmiennione. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1960. – VIII, 343, [1] s. : fot., rys., wykr.

ЛУЦІАН БЕТТХЕР
(Böttcher Łucjan Emil)
(21.I.1872 – 29.V.1937)

Народився у Варшаві, де і закінчив реальну школу, а 1893 р. – гімназію в Ломже. У 1893 р. розпочав навчання на математично-фізичному відділенні Варшавського університету, з якого його відрахували за участь в студентській демонстрації. У 1894–1897 рр. навчався у Львівській політехнічній школі на відділенні будови машин. Потім продовжив навчання у Лейпцизькому університеті, де вивчав математику і в 1898 р. здобув ступінь доктора філософії. З 1898 р. виконував обов'язки асистента кафедри механічної технології, а з 1899 р. – асистента кафедри математики Політехнічної школи у Львові. У 1910–1935 рр. – ад'юнкт та приватний доцент математики Львівської політехніки. Викладав елементи вищої математики та прикладну математику.

Л. Беттхер був членом Польського математичного товариства. У 1935 р. він вийшов на пенсію і в 1937 р. помер у Львові.

**Література про життя та діяльність
Л. Беттхера**

- Album inżynierów i techników w Polsce / nakładem Towarzystwa Bratniej Pomocy stud. Politechniki Lwowskiej. – Lwów : Związkowe zakłady graficzne, 1932.
Про Л. Беттхера, с. 19.

- Ś.p. Docent Dr. Łucjan Böttcher: [nekrolog] // Program Politechniki Lwowskiej na rok akademicki 1937/38. – Lwów, 1937. – S. 216–217.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про Л. Беттхера, с. 140, 146, 154, 179, 224, 236.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про Л. Беттхера, с. 82, 109, 197, 509, 523.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про Л. Беттхера, с. 16.
- Böttcher Łucjan // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 22–23.

Опубліковані праці Л. Беттхера

1. Rachunek całkowity / Łucjan Böttcher. – Lwów, 1895. – 47 s.
2. Repertoryum wyższej matematyki. Rachunek różniczkowy / Łucjan Böttcher. – Lwów, 1895. – 55 s. – Autografia.
3. O podziale kąta na trzy części równe / Łucjan Böttcher // Czas. techn. – 1895. – Rocz. 13, № 13. – S. 106.
4. Zasadnicze podstawy teorii iteracji / Łucjan Böttcher // Pamiętnik Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie.

Zesz. 1. – Lwów, 1897. – S. 126–133 ; Idem. – Lwów, 1897. – 8 s.

5. Beiträge zur Theorie der Iterationsrechnung: Inaugural Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Philosophischen Fakultät der Universität Leipzig / L. Böttcher. – Leipzig : Druk von Oswald Schmidt, 1898. – VII, 78 S.
6. Przyczynki do teorii rachunku iteracyjnego / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1898. – T. 2. – S. 224–229.
7. Teorya wyznaczników. Cz. 1 / Ł. Böttcher. – Lwów, 1899. – 118 s.
8. Znużenie w szkole / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1899. – Rocz. 17, № 1. – S. 4–5.
9. Kilka słów z dziedziny rachunku iteracyjnego / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1899. – Rocz. 17, № 5. – S. 56–57 ; Idem. – Lwów, 1899. – 5 s.
10. Zasady rachunku iteracyjnego / Ł. Böttcher // Prace mat.-fiz. – 1899. – T. 10. – S. 64–101 ; 1901. – T. 12. – S. 95–113 ; 1902. – T. 13. – S. 353–371.
11. Z teorii równań liczebnych / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1900. – Rocz. 18, № 24. – S. 306–307.
12. Praktyczne rozwiązywanie liczebných algebracyjnych równań stopni wyższych / Ł. Böttcher //

Czas. techn. – 1901. – Rocz. 19, № 1. – S. 7–8 ; № 2. – S. 15–17.

13. Przybliżony rachunek rzeczywistych pierwiastków / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1901. – Rocz. 19, № 8. – S. 91–92 ; № 10. – S. 114.
14. Rozwiązanie równań liczebnych / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1901. – Rocz. 19, № 10. – S. 114–115 ; № 21. – S. 269 ; № 22. – S. 294–295.
15. O własnościach pewnych wyznaczników funkcyjnych / Ł. Böttcher // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1901. – T. 38. – S. 382–389 ; Idem. – Kraków, 1901. – 10 s.
16. Kilka uwag z powodu artykułu p. Bronisława Biegeleisena “U podstaw mechaniki” / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1902. – Rocz. 20, № 10. – S. 147–148.

17. Obliczanie funkcji trygonometrycznych kątów bardzo małych / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1902. – Rocz. 20, № 19. – S. 255–256.

18. Главнѣйшіе законы сходимости итераций и приложение ихъ къ анализу / Л. Бетхеръ. – Казань : Типолитографія Императорскаго Университета, 1903. – 81 с.

19. Rozwijanie na szeregi potęgowe funkcji

- określonej równaniem algebraicznym nieprzywiedlnem / $f(x,y) = 0$ / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1903. – T. 7. – S. 3–21 ; Idem. – Warszawa, 1903. – 21 s.
20. Ś. p. Władysław Folkierski / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1904. – Rocz. 22, № 15. – S. 217–221 ; Idem. – Lwów, 1904.
21. Iteracje funkcji liniowej / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1904. – T. 8. – S. 291–307 ; 1905. – T. 9. – S. 77–86 ; Idem. – Warszawa, 1905. – 17 s.
22. Nowa metoda całkowania układu n równań funkcyjnych, linowych pierwszego rzędu, postaci: $U_i(z) = \sum A_{ij}(z)U_f(z)$ ($i = 1, 2, \dots, n$) / Ł. Böttcher. – Lwów, 1905. – 16 s.
23. Kilka uwag o zasadzie bezwładności / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1905. – Rocz. 23, № 14. – S. 237–240 ; № 15. – S. 253–255 ; № 16. – S. 269–271 ; Idem. – Lwów, 1905. – 32 s.
24. Kilka uwag w sprawie reformy nauczania matematyki w szkołach średnich / Ł. Böttcher // Muzeum. – 1907. – T. 23. – S. 163–168.
25. Nauka matematyki w szkole średniej / Ł. Böttcher // Wszechświat. – 1907. – T. 26. – S. 545–549.
26. Zasady geometrii elementarnej do użytku w szkołach / Ł. Böttcher. – Warszawa : nakładem i drukiem M. Arcta, 1908. – VIII, 132 s.

27. Rektyfikacja elipsy. Rachunkowe i wykreślne metody przybliżonego wyznaczania obwodu elipsy / Ł. Böttcher // Czas. techn. – 1908. – Rocz. 26, № 11. – S. 185–187 ; № 12. – S. 200–203.
28. Rektyfikacja elipsy / Ł. Böttcher. – Lwów, 1908. – 20 s.
29. Notatka o rozwiązaniu zadania funkcyjnego $\Psi f(z) - \Psi(z) = F(z)$ / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1909. – T. 13. – S. 17–21.
30. Nouvelle méthode d'intégration d'un système de n équations fonctionnelles linéaires du premier ordre de la Forme $U_i(z) = \sum A_{ij}(z) u_j f(z)$ / Ł. Böttcher // Annales sci. Ec. norm. Paris. – 1909. – T. 26. – P. 519–543 ; Idem. – Paris, 1909. – 25 p.
31. Zasady algebry elementarnej : podręcznik i zbiór zadań dla szkół, opracowany według najnowszych wymagań pedagogicznych / Ł. Böttcher. – Warszawa : druk. M. Arcta, 1911. – IV, [2], 704 s.

32. Przyczynek do rachunku iteracji funkcji algebraicznej wymiernej całkowitej / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1912. – T. 16. – S. 201–206; Idem. – Warszawa, 1912. – 6 s.
33. Zasady rachunku iteracyjnego / Ł. Böttcher // Wektor. – 1912. – T. 1, № 9. – S. 501–513.
34. Итерация $f_x(z)$ алгебраической функций $f(z)$ какъ

метатрансцендентальная функция указателя x . – Казань, 1913. – 20 с.

35. Stoliki wirujące: szkic informacyjny zawierający wskazówki praktyczne prowadzenia seansów czyli posiedzeń spirytystycznych (medyumistycznych) z stolikiem wirującym / oprac. Łucyan Böttcher. – Lwów : Wydawnictwo “Kultura i Sztuka”, [1913]. – [8], 120 s., [12] k. tabl. : il. – (Biblioteka Wiedzy Ogólnej ; [9]).
36. Iteracje funkcji kwadratowej / Ł. Böttcher // Wiadom. mat. – 1914. – T. 18. – S. 83–132.

**ПЛАЦИД
ДЗІВІНСЬКИЙ**
**(Placyd Zasław
Dziwiński)**
(5.X.1851 – 13.VII.1936)

Народився в Пеньковцях на Галичині. Навчався в Тернопільській гімназії, а відтак одночасно у Львівському університеті на філософському відділенні та на відділі інженерії Технічної академії (1870–1874).

Навчання закінчив у 1874 р. і почав працювати асистентом на кафедрі математики. Деякий час вчителював у реальній школі в Ярославі (Польща). З 1882 р. спеціалізувався з математики у Берлінському університеті.

З 1885 р. працює приватним доцентом, а з 1887 р. – професором кафедри математики Політехнічної школи у Львові. Крім математики, П. Дзівінський викладав астрономію. Він деякий час керував обсерваторією і метеостанцією Політехнічної школи. Неодноразово був деканом різних відділень, а в 1893/94 н. р. – ректором Політехнічної школи.

П. Дзівінський був активним членом Політехнічного товариства у Львові, редагував “Czasopismo techniczne”.

Після 40-річної праці у стінах Львівської політехніки в 1925 р. П. Дзівінський вийшов на пенсію і йому присвоїли звання почесного професора.

Помер Плацид Дзівінський в 1936 р. у Львові.

Література про життя та діяльність П. Дзівінського

- Zajączkowski Wł. C.k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny / nakładem Szkoły politechnicznej. – Lwów : I Związkowa drukarnia, 1894. – 169 s.

Про П. Дзівінського, с. 136–137.

- Album inżynierów i techników w Polsce / nakładem Towarzystwa Bratniej Pomocy stud. Politechniki Lwowskiej. – Lwów : Związkowe zakłady graficzne, 1932.

Про П. Дзівінського, с. 16, 19.

- Wspomnienie o Placydzie Dziwińskim // Czas. techn. – 1936. – Rocz. 54, № 17. – S. 301–303.
- Ś. p. Dr. Placyd Zasław Dziwiński : [nekrolog] // Program Politechniki Lwowskiej na rok akad. 1936/37. – Lwów, 1936. – S. 215–217.

- Zgon prof. Dziwińskiego [Текст] // Gazeta Lwowska. – 1936. – 17 lip. (№ 161). – S. 2.

- Ś. p. prof. Placyd Zasław Dziwiński. 1851–1936 // Życie Techniczne. – 1937. – Rok 13, z. 5. – S. 80–81.

- История отечественной математики : в 4-х т. / отв. ред. И.З. Штокало и др. – Киев : Наук. думка, 1968–1970.

Про П. Дзівінського, т. 2, с. 504.

- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про П. Дзівінського, с. 77, 83, 93, 95–97, 99, 104, 111, 112, 117, 128, 140, 145, 177, 183, 195, 229, 233, 302, 308, 311, 314.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про П. Дзівінського, с. 111, 112, 307.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про П. Дзівінського, с. 110.
- Dziwiński Placyd Zasław // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 41.
- Плацид Дзівінський : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 32.

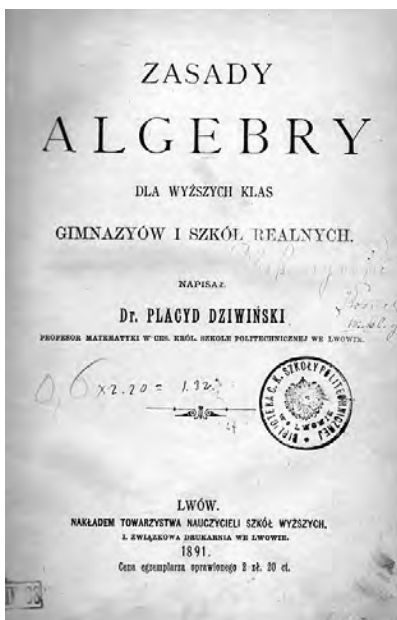
Опубліковані праці П. Дзівінського

1. Przyczynek do teoryi stożkow stycznych do elipsoidy / P. Dziwiński. – Jarosław, 1877. – 15 s.
2. Powierzchnia falowa Fresnela ze stanowiska geometrycznego / P. Dziwiński. – Jarosław, 1878. – 40 s.
3. Ogólne zrównanie walców i stożków do dowolnej stycznych powierzchni drugiego stopnia w układzie ukośnokątnym na

podstawie symbolów prof. Żmurki / P. Dziwiński. – Jarosław, 1880. – 23 s.

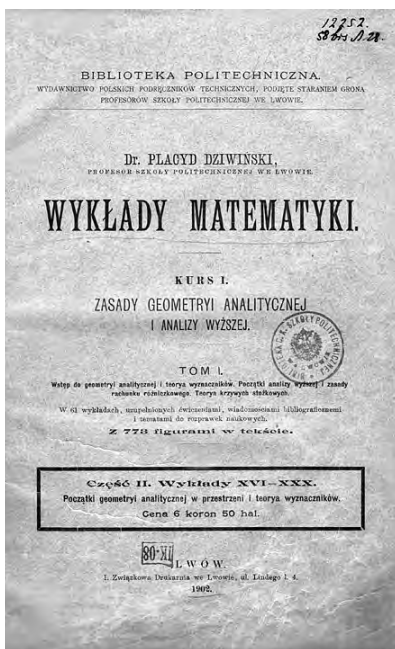
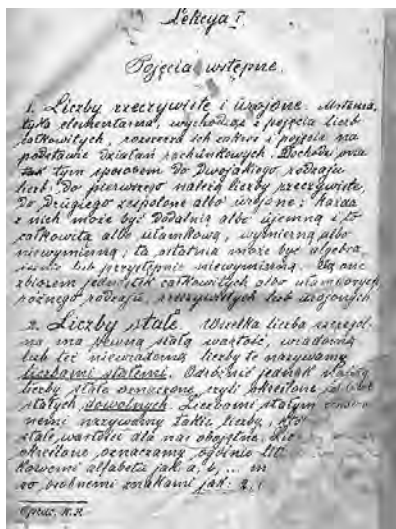
4. Liczby kierunkowe, ich znaczenie i zastosowanie w matematyce / P. Dziwiński. – Jarosław, 1882. – 60 s.
5. Krótki rys teorii funkcji peryodycznych jednej zmiennej / P. Dziwiński. – Lwów, 1885. – 52 s.
6. Przyczynek do teorii stożków stycznych do powierzchni drugiego stopnia / P. Dziwiński // Sprawozdania Dyrekcji szkoły realnej w Jarosławiu. – 1877 ; Idem. – Jarosław, 1885. – 15 s.
7. Matematyka. Kurs 1: podług wykładów / P. Dziwiński. – Lwów, 1886–1887. – Autografia.
Cz. 1. Analiza elementarna. – 243 s.
Cz. 2. Geometria analityczna. – 152 s.
Cz. 3. Zasady algebry wyższej. – 120 s.
Cz. 4. Zasady analizy wyższej. – 304 s.
Cz. 5. Zbiór wzorów. – 54 s.
8. Prawidła podzielności liczb na podstawie teorii liczb przystających / P. Dziwiński // Sprawozdanie wyższej szkoły realnej we Lwowie. – 1886. – S. 3–16 ; Idem. – Lwów, 1886. – 16 s.
9. O rozkładaniu figur równych na elementa parami przystające / P. Dziwiński // Czas. techn. – 1887. – Rocz. 5, № 6. – S. 65–68 ; Idem. – Lwów, 1887. – 16 s.
10. Główne twierdzenia i wzory analizy wyższej kursu 1 i 2 na podstawie wykładów w 1887/8 rr. : 2 części / P. Dziwiński. – Lwów, 1888–1889. – Autografia. – Cz. 1. – 208 s. ; Cz. 2. – 240 s.

11. Przegląd czasopism matematycznych / P. Dziwiński // Czas. techn. – 1888. – Rocz. 6. – S. 27–28, 52–55.
12. Ruch naukowy w dziedzinie nauk matematycznych / P. Dziwiński // Muzeum. – 1888. – T. 4. – S. 160, 207.
13. O algorytmie ks. Tomasza Kłosa / P. Dziwiński // Muzeum. – 1888. – T. 4. – S. 259–269, 339–350 ; Idem. – Lwów, 1888. – 24 s.
14. O algorytmie Bernarda Wojewodki / P. Dziwiński // Muzeum. – 1889. – T. 5. – S. 20–27, 98–104, 173–178, 321–326.
15. Rys. działalności naukowej i nauczycielskiej Wawrzyńca Żmurki / P. Dziwiński // Prace mat.-fiz. – 1890. – T. 2. – S. 433–448.

16. Zasady algebry dla wyższych klas gimnazjów i szkół realnych / P. Dziwiński. – Lwów, 1891. – XI, 384 s.
17. Głos w sprawie klasyfikacji uczniów w szkołach średnich / P. Dziwiński // Muzeum. – 1891. – T. 7. – S. 502–507.
18. Tachymetr ze śrubą Reinecke’go / P. Dziwiński // Czas. techn. – 1893. – Rocz. 11, № 10. – S. 74–76.

19. Mowa Rektora c.k. Szkoły politechnicznej na uroczystą inaugurację roku akademickiego 1893/4 dnia 16 października 1893 / P. Dziwiński. – Lwów : Gybrynowicz i Shmidt, 1893. – 14 s.
20. Studya politechniczne a wykształcenie humanitarne : referat na Kongresie pedagogów dnia 18 lipca 1894 / P. Dziwiński // Czas. techn. – 1894. – Rocz. 12, № 16. – S. 125–126.
21. Analiza. Kurs I : podług wykładów w r. 1893/4 / P. Dziwiński. – Lwów, 1894. – Cz. 1. – 178 s. : il.
22. Analiza. Kurs I : podług wykładów w r. 1893/4 / P. Dziwiński. – Lwów, 1894. – Cz. 2. – 169 s. : il.
23. Matematyka. Analiza / P. Dziwiński ; opracował W. Dziakiewicz. – Lwów, 1895. – 336 s. – Autografia.
24. Matematyka. Analityka / P. Dziwiński ; opisał W. Dziakiewicz. – Lwów, 1895. – 261 s. – Autografia.
25. Analiza wyższa. Kurs 1: podług wykładów / P. Dziwiński ; zebrał S. Hirschberg. – Lwów, 1895–1896. – 264 s.
26. Geometrya analityczna : podług wykładów / P. Dziwiński ; zebrał S. Hirschberg. – Lwów, 1895–1896. – 196 s. – Autografia.
27. Analityka. Analiza wyższa. Kurs 2 : podług wykładów / P. Dziwiński ; opracował S. Hirschberg. – Lwów, 1896–1897. – 184, 102, 16 s. – Litografia.
28. Geometrya analityczna. Kurs 1 : podług wykładów w r. 1897–1898 / P. Dziwiński ; zebrał A. Dziwiński. – Lwów, 1898. – Litografia.
29. Analiza Cz. 1 : podług wykładów / P. Dziwiński ; zebrał i wydał K. Folkierski. – [Lwów], 1897–1898. – 376, 104 s. – Litografia.

30. Zasady algebry / P. Dziwiński. – 2-e wyd. – Lwów, 1898. – VIII, 351 s.
31. Wykłady matematyki. Kurs 1. Zasady geometrii analitycznej i analizy wyższej. T. 1. Wstęp do geometrii analitycznej i teorya wyznaczników. Początki analizy wyższej i zasady rachunku różniczkowego. Teoria krzywych stożkowych / P. Dziwiński. – Lwów : Związkowa drukarnia, 1902. – XIX, 928 s.

32. Podręcznik arytmetyki i algebry / P. Dziwiński. – Lwów, 1907. – XVI, 448 s.

33. Wykłady matematyki. Kurs 1. Zasady geometrii analitycznej i analizy wyższej. T. 2. Zasady rachunku całkowego i analiza funkcji ilukolwiek zmiennych, z teoria linii krzywych i powierzchni. Początki równań różniczkowych i rachunku przemienności / P. Dziwiński. – Lwów, 1908. – XVI, 1040 s.

34. Podręcznik arytmetyki i algebry / P. Dziwiński. – Lwów, 1910. – V, 480 s.

35. Podręcznik arytmetyki i algebry / P. Dziwiński. – Lwów, 1912. – 480 s.

ЛАВРЕНТІЙ ЖМУРКО
(Żmurko Wawrzyniec)
(10.VII.1824 – 3.IV.1889)

Народився у Яворові на Львівщині в селянській родині. Закінчив гімназію у Львові та курси з філософії при гімназії Перемишля. У 1845 р. вступив до Віденського університету і одночасно навчався у Віденській політехніці. У 1849 р. після захисту дисертації був призначений доцентом Політехнічної школи у Відні. У 1851 р. його запросили до Львова звичайним професором елементарної та вищої математики Технічної академії. Жмурко був не тільки видатним вченим, який став професором на 26-му році життя, а й талановитим педагогом. Розробив оригінальний метод викладання математики. Його цікаві лекції відвідували також студенти університету.

У 1871 р. Львівський університет запросив його на посаду завідувача кафедри математики. На прохання Сенату Технічної академії продовжував читати лекції в Академії до 1884 р.

Педагогічна діяльність Жмурка в Львівській технічній академії тісно пов'язана з науковою роботою у таких напрямках: елементарна математика, аналіз, диференціальні рівняння, теорія функцій, варіаційне числення, вища алгебра, числові методи розв'язання рівнянь та інші розділи математики. Широко відомі в наукових колах тригонометричні підстановки Жмурка в інтегральному обчисленні. Займаючись геометрією, Жмурко сконструював та описав низку приладів (конікограф, еліпсограф, циклограф, інтегратор),

які неодноразово демонструвалися на міжнародних виставках у Відні, Парижі, Лондоні, Львові й отримали там високу оцінку.

Л. Жмурко був членом Академії наук в Кракові, Галицького господарського товариства. Обирався також почесним членом Товариства точних наук в Парижі та інших установ і спілок в різних країнах.

Л. Жмурка вважають одним із засновників львівської математичної школи. Помер 3 квітня 1889 р. у Львові.

Література про життя та діяльність Л. Жмурка

- Skibiński K. Integrator des Professor Dr. Żmurko in seiner Wirkungsweise und practischer Verwendung. – Wien, 1886. – 28 S.
- Dr. Wawrzyniec Żmurko: [nekrolog] // Czas. techn. – 1889. – Rocz. 7, № 7. – S. 54–55.
- Dziwiński P. Rys działalności naukowej i nauczycielskiej Wawrzyńca Żmurki // Prace mat.-fiz. – 1890. – T. 2. – S. 433–448.
- S.p. Dr. Wawrzyniec Żmurko : [nekrolog] // Czas. techn. – 1889. – Rocz. 7. – S. 54–55.
- Żmurko Wawrzyniec (Lorenz) // Poggendorff's biographisch-literarisches handwörterbuch. – Leipzig, 1898. – S. 1488 ; Ibid. – Leipzig, 1904. – S. 1693–1694.
- История отечественной математики : в 4-х т. / отв. ред. И.З. Штокало и др. – Киев : Наук. думка, 1968–1970.
Про Л. Жмурка, т. 2, с. 501–502.

- Жмурко Вавжинец (Лаврентий) (1824–1889) // Бородин А.И. Биографический словарь деятелей в области математики / А.И. Бородин, Бугай А.С. ; под ред. И.И. Гихмана. – Киев : Рад. шк., 1979. – С. 203–204.
- Жмурко Лаврентий (1824–1889) // Боголюбов А.Н. Математики. Механики : биограф. справочник. – Киев : Наук. думка, 1983. – С. 183–184.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про Л. Жмурка, с. 39, 40, 53, 55, 56, 76.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про Л. Жмурка, с. 15, 81, 82, 131, 272.
- Жмурко Лаврентій // Буцко М.І. Відомі вчені Державного університету “Львівська політехніка”, 1844–1994 : біограф. довідник. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – С. 53.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про Л. Жмурка, с. 16, 110.
- Żmurko Wawrzyniec // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 221.

Опубліковані праці Л. Жмурка

1. Beitrag zum Integral-Calkul / W. Żmurko. – Wien, 1849. – 20 S.
2. Zur Integration irrationaler und goniometrischer Differentialformeln / W. Żmurko // Sitzungsberichte Akad. Wiss., Wien. – 1849. – Bd. 3. – S. 40–57.
3. Das Taylor'sche Theorem auf Grundlage der arithmetischen Reihen höheren Ranges / W. Żmurko. – Lemberg, 1858. – Litografia.
4. Drei Aufsätze aus dem Gebiete der höheren Mathematik / W. Żmurko. – Lemberg, 1858. – 32 S.
5. Matematyka. T.1 / W. Żmurko. – Lwów : druk K. Pillera, 1861. – XXIV, 371 s.
6. Wykład matematyki na podstawie ilości o dowolnych kierunkach / W. Żmurko ; nakł. Włodzimierza Dzieduszyckiego. – Lwów : Drukarnia Kornela Pillera, 1864.
T. 1. – XXIV, 371 s.
T. 2. – XXVI, 697 s.

7. Über die Flächen zwieter Ordnung mit zugrundelegung eines mit beliebigen Axenwinkeln versehenen Coordinatensystems nebst einer einleitung aus der analitischen Geometrie im Raume / W. Žmurko // Denkschriften Akad. Wiss., Wien. – 1866. – Bd. 26. – S. 63–112 ; Idem. – Wien : k.k. Hof- u. Staatsdruckerej, im Commis bei K. Gerold's Sohn, 1866. – 52 S.
8. Beitrag zur Theorie des Grössten und Kleinsten der Functionen mehrerer variablen, nebst einigen Erörterungen über die combinatorische Determinante / W. Žmurko // Denkschriften Akad. Wiss., Wien. – 1867. – Bd. 27. – S. 63–82 ; Idem. – Wien, 1867. – 22 S.
9. Ueber die Bestimmung des Rauminhaltes von Körperschichten, welche von parallelen ebenen Grundflächen und von Umflächen zweiter Ordnung begrenzt sind / W. Žmurko // Jahresberichte des technischen Vereines in Lemberg. – 1867. – Bd. 1. – S. 31–43 ; Idem. – Lemberg, 1867. – 15 S.
10. Bietrag zum Integral-Calkul / W. Žmurko // Jahresberichte des technischen Vereines in Lemberg. – 1867. – Bd. 1. – S. 111–128 ; Idem. – Lemberg, 1867. – 20 S.
11. O styczności kól i kul / W. Žmurko // Roczn. T-wa nauk. Kraków. – 1869. – T. 36 ; Idem. – Krakow, 1869. – 25 s.
12. Studien im Gebiete numerischer Gleichungen mit zugrundelegung der Analytisch-Geometrischen anschauung im Raume nebst einem Anhang über erweiterte Fundamental-Constructionsmitel der Geometrie / W. Žmurko // Denkschriften Akad. Wiss., Wien. – 1869. – Bd. 30. – S. 217–300 ; Idem. – Wien, 1870. – 84 S.
13. Dowód na twierdzenie Hesse'go o wyznaczniku funkcyjnym / W. Žmurko // Pamiętnik T-wa nauk Scisłych w Paryżu. – 1871. – T. 1. – S. 89–92 ; Idem. – Paryż, 1871. – 4 s.

14. Przyczynek do teoryi największosci i najmniejszosci funkcyi wielu zmiennych / W. Żmurko // Pamiętnik T-wa nauk Scisłych w Paryżu. – 1871. – T. 1. – S. 93–100 ; Idem. – Paryż, 1871. – 20 s.
15. Beitrag zur Erweiterung der Operationslehre der constructiven Geometrie mit Hinweisung auf die theoretische und mechanische Einrichtung der Constructionsmittel höherer Ordnung / W. Żmurko. – Lemberg : Druckerei des Stauropigianischen Instituts, 1873. – 16 S.
16. O styczności stożków obrotowych / W. Żmurko // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1874. – T. 1. – S. 57–64 ; Idem. – Krakow, 1874. – 8 s.
17. Zasady geometryi analitycznej w przestrzeni / W. Żmurko. – Lwów, 1875. – 256 s.
18. Über die Unzulänglichkeit der bis jetzt bekanntgewordenen Kriterien des Grössten und Kleinsten bestimmter Integrale und ihre Vervollständigung / W. Żmurko. – Gratz, 1875. – 4 S.
19. Przyczynek do rachunku przemienności ze szczególnym uwzględnieniem znamion Największości i Najmniejszości całek oznaczonych, w których niewiadome funkcye podlegają danym warunkom / Żmurko Wawrzyniec. – Kraków, 1875. – 23 s.
20. Theorie der relativen Maxima und Minima bestimmter Integrale / W. Żmurko.

- Denkschriften Akad. Wiss., Wien. 1875. – Bd. 36.– S. 235–250 ; Idem.– Wien : Gerold's Sohn, 1876.– 18 s.
21. Theorie der relativen Maxima bestimmter Integrale / W. Żmurko. – Wien : Staatsdruckerei, 1876. – 17 s.
22. Notizen über die Ausstellung nach London eingesandten mathematischen Instrumente / W. Żmurko. – Lemberg, 1876.
23. Matematyka dla szkół średnich. 1.A. Geometrya na klasy niższe. Z. 1: na 1 i 2 klasę / W. Żmurko, O. Fabian. – Lwów : Seyfarth i Czajkowski, 1876. – IV, 104 s. : il.
24. Lehrbuch der Mathematik für Mittelschulen. I. A. Geometrie für die unteren Klassen der Mittelschulen. I. Heft, für die 1-ste und 2-te Klasse / bearbeitet nach dem Lehrsysteme und unter Mitwirkung des Universitätsprofessors Lorenz Żmurko. – Lemberg : Verlag von Seyfarth und Czajkowski, 1876. – IV, 90 S.
25. Przyczynek do rachunku przemienności ze szczególnem uwzględnieniem znamion największości i najmniejszości całek oznaczonych / W. Żmurko // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1876. – T. 2. – S. 57–79 ; Idem. – Kraków : w drukarni Uniwersytetu Jagiellońskiego pod zarządem Ignacego Stelcła, 1876. – 23 s.
26. Über kriterien höherer Ordnung zur Unterscheidung der Relativen Maxima und Minima bestimmter Integrale bei vorhandenem Systeme Zweifelhafte nachbarwerthe / W. Żmurko // Denkschriften Akad. Wiss., Wien. – 1876. – Bd. 37. – S. 43–48 ; Idem. – Wien : Gerold's Sohn in Comm., 1876. – 8 S.
27. O ważności i zastosowaniu funkcji oskulacyjnej w rachunku przemienności, oraz odpowiedź na uwagi D-ra Mertensa dotyczące tego przedmiotu / W. Żmurko // Pamiętnik Akad.,

- Kraków. – 1877. – T. 3. – S. 24–34, 94–101 ; Idem. – Kraków, 1877. – 19 s.
28. Rachunek różnikowy i całkowy / W. Żmurko. – Lwów, 1879. – 161 s.
29. Badania w dziedzinie nauki o równaniach oparte na poglądach analityczno-geometrycznych / W. Żmurko // Pamiętnik T-wa nauk Ścisłych w Paryżu. – 1879. – T. 11. – S. 1–151 ; Idem. – Paryż, 1879. – 150 s.
30. Beitrag zur Theorie der Auflösung von Gleichungen mit Bezugnahme auf die Hilfsmittel der algebraischen und geometrischen Operationslehre / W. Żmurko // Denkschriften Akad. Wiss., Wien. – 1881. – T. 44. – S. 59–120 ; Idem. – Wien, 1881. – 64 S.
31. Ueber lineare Differentialgleichungen zweiter Ordnung mit binomischen Coefficienten / W. Żmurko. – Wien, 1881. – 17 S.
32. O całkowaniu równań różniczkowych liniowych rzędu drugiego o współczynnikach liniowych / W. Żmurko // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1882. – T. 8. – S. 74–112 ; Idem. – Kraków, 1882. – 41 s.
33. Der Integrator / W. Żmurko // Anzeiger Akad. Wiss., Wien. – 1886. – Bd. 23, № 16. – S. 149.
34. Uzasadnienie niektórych ważniejszych uproszczeń algebrycznej rachuby oparte na bliższem rozważaniu algebrycznego dzielenia / W. Żmurko // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1886. – T. 12. – S. 1–34 ; Idem. – Kraków, 1886. – 34 s.
35. O powierzchniach sprzężonych z odpowiednimi powierzchniami rzędu drugiego / W. Żmurko // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1888. – T. 14. – S. 208–222 ; Idem. – Kraków, 1888. – 15 s.

**ВЛАДИСЛАВ
ВОЙЦЕХ
ЗАЙОНЧКОВСЬКИЙ**
(Zajączkowski
Władysław)
(12.IV.1837– 8.X.1908)

Народився у Стрижові на Галичині (тепер Польща). Навчався в гімназіях Жешува і Кракова, потім вивчав математику і фізику в Ягеллонському університеті в Кракові, де й здобув у 1861 р. ступінь доктора філософії. Навчання продовжив у Геттінгені, Берліні та Відні. У 1862 р. захистив дисертацію та здобув вчене звання приватного доцента математики. У 1862–1864 рр. працював доцентом математики Ягеллонського університету. У 1865–1872 рр. викладав аналітичну механіку в Головній варшавській школі і вищу математику у Варшавському університеті. У квітні 1872 р. був призначений звичайним професором математики Львівської технічної академії. Першим його публічним виступом в Технічній академії була доповідь на відкритті 1872/73 н. р., в якій акцентувалося значення математики та її взаємозв'язок з іншими науками та практичною діяльністю.

Лекції В. Зайончковського завжди були сповнені глибоким науковим змістом. Його наукові дослідження тор-

кались таких галузей, як диференціальні рівняння, математична фізика, теорія функцій, аналітична геометрія, вища алгебра, механіка, кліматологія.

Неодноразово обирався деканом різних відділень, а в 1878/79, 1885/86 н. р. – ректором Львівської політехнічної школи. Багато років був керівником-куратором бібліотеки (1877/78, 1882/84, 1892/93).

У 1872 р. Зайончковський став членом-кореспондентом, а в 1891 р. – дійсним членом краківської Академії наук. З 1886 до 1891 рр. – член Крайової шкільної ради. Багато працював над удосконаленням викладання математики в школах і видавав шкільні підручники.

В. Зайончковський був членом Товариства точних наук в Парижі та Наукового товариства в Кракові.

Він також автор першої книги з історії Львівської політехнічної школи: Zajączkowski Wł. C.k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny / nakładem Szkoły politechnicznej. – Lwów : I Związkowa drukarnia, 1894. – 169 s., підготована до 50-річчя Львівської політехніки.

Помер Владислав Зайончковський 8 жовтня 1898 року у Львові.

Література про життя та діяльність Вл. Зайончковського

- Zajączkowski Wł. C.k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny / nakładem Szkoły politechnicznej. – Lwów : I Związkowa drukarnia, 1894. – 169 s.

Про В. Зайончковського, с. 135–136.

- Zajączkowski, Władysław // Poggendorff's biographisch-literarisches handwörterbuch. – Leipzig, 1898. – S. 1477 ; Ibid. – Leipzig, 1904. – S. 1680.
- Ś. p. Dr. Wł. Zajączkowski // Czas. techn. – 1898. – Rocz. 16, № 20. – S. 259–260.
- История отечественной математики : в 4-х т. / отв. ред. И.З. Штокало и др. – Киев : Наук. думка, 1968–1970.
Про В. Зайончковського, т. 2, с. 504.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про В. Зайончковського, с. 56, 57, 67, 68, 77, 80, 92, 96, 103, 117, 121, 229, 302, 304, 306.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про В. Зайончковського, с. 15, 20, 23, 51, 52, 82, 131, 202, 203, 272, 307, 521, 522, 523.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про В. Зайончковського, с. 16, 110.
- Зайончковський Владислав Войцех // Буцко М.І. Відомі вчені Державного університету “Львівська політехніка”, 1844–1994 : біогр. довідник. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – С. 54–55.
- Zajączkowski Władysław // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945. – Kraków, 1994. – (Seria historyczno-techniczna / Politechnika Krakowska ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 215.

- Владислав Заянчковський : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 29.

Опубліковані праці Вл. Заянчковського

1. Teorya funkcji potencyalnej / Wł. Zajączkowski. – Kraków, 1864. – 42 s.
2. O stosunkach barometrycznych Krakowa / Wł. Zajączkowski // Roczn. T-wa nauk., Kraków. – 1864.
3. Odczyty z geometrii analitycznej / Wł. Zajączkowski. – Warszawa, 1865–1866. – 332 s. – Litografia.
4. Geometria analityczna : wykład w szkole Głównej Warszawskiej / Wł. Zajączkowski. – [Warszawa], 1865. – 198 s. – Litografia.
5. Teorya maximum i minimum funkcji wielu zmiennych / Wł. Zajączkowski // Roczn. T-wa nauk., Kraków. – 1866.
6. Zur Rotation fester Körper um einen Punkt / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1866. – T. 46. – S. 1–6.
7. Teorya równań różniczkowych o cząstkowych pochodnych rzędu pierwszego : rozprawa / Wł. Zajączkowski. – Warszawa : w Drukarni Gazety Polskiej, 1867. – [2], IV, 82 s.
8. Beweis eines das Pfaff'sche Integrationsproblem betreffenden Lehrsatzes / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1867. – Bd. 47. – S. 1–3.

9. Zur Integration eines Systems lineaar partieller Differentialgleichungen erster Ordnung / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1870. – S. 1–12.
10. Beitrag zur Theorie der singulären Lösungen gewöhnlicher Differentialgleichungen erster Ordnung / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1871. – S. 1–5.
11. Объ особенныхъ интегралахъ линейныхъ дифференціальныхъ уравненій 1-го порядка, интегрируемыхъ въ видъ одного первоначального уравненія / В. Заіончковский. – Варшава, 1871. – 14 с.
12. Замятка по теоріи особыхъ интеграловъ обыкновенныхъ дифференціальныхъ уравненій 1-го порядка / В. Заіончковский. – Варшава, 1871. – 7 с.
13. Замятка, касающаяся теоріи системы линейныхъ уравненій въ частныхъ производныхъ перваго порядка / В. Заіончковский. – Варшава, 1871. – 15 с.
14. Объ интегрированіи системы совокупныхъ линейныхъ уравненій въ частныхъ производныхъ перваго порядка одной и той же функціи съ нѣкоторыми приложеніями / В. Заіончковский. – Варшава : Типографія Варшавского учебного округа, 1871. – 74 с.
15. O matematyce i jej wpływie na wszystkie gałęzie wiedzy matematycznej / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1872. – 8 s.
16. Zasady analizy wyższej / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1874. – 307 s. – Litografia.
17. Zur Integration eines Systems linearer partieller Differential – gleichungen erster Ordnung / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1874. – Bd. 56. – S. 163–175.

18. Beitrag zur Theorie der singulären Lösung gewöhnlicher Differential – gleichungen erster Ordnung / Wł. Zajączkowski // Archiv Math. und Phys. – 1874. – Bd. 56. – S. 175–180.
19. O całkach osobliwych zwyczajnych równań różniczkowych rzędu jakiegokolwiek // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1874. – T. 1. – S. 45–56.
20. O Równaniu różniczkowym $Xdx + x^1dx^1 + x^2dx^2 + x^3dx^3 + \dots + x_ndx^n = 0$, całkownym przez jedno równanie pierwotne / Wł. Zajączkowski // Pamiętnik T-wa nauk Ścisłych w Paryżu. – 1875. – T. 6. – S. 1–14 ; Idem. – Paryż, 1875. – 14 s.
21. Wykład nauki o równaniach różniczkowych / Wł. Zajączkowski. – Paryż. – 1875. – 900 s. ; Idem. – Paryż, 1877. – XXIV, 904 s.
22. Teoryja ogólna rozwiązań osobliwych równań różniczkowych zwyczajnych / Wł. Zajączkowski // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1877. – T. 3. – S. 1–23 ; Idem. – Kraków, 1877. – 23 s.
23. Szkoła Politechniczna Lwowska / Wł. Zajączkowski // Przegl. techn. – 1878. – Roczn. 4, t. 7, z. 1. – S. 1–6.
24. Zasady algebry i rachunku infinytrymalnego / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1879. – 347 s.

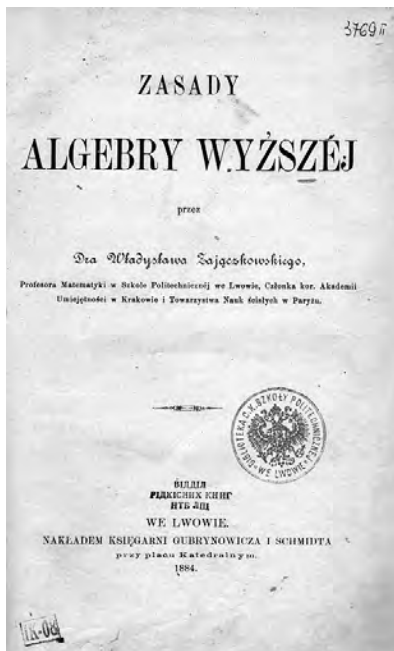
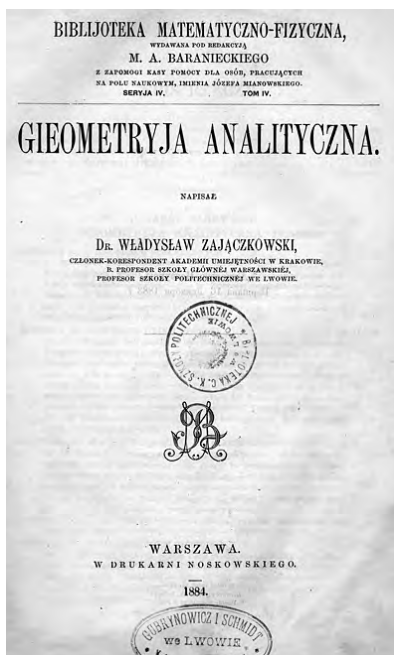

25. Zasady geometryi analitycznej : podług wykładów / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1879. – 295 s. – Litografia.
26. Wykład analizy algebraicznej / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1880. – 307 s. – Litografia.

27. Wykład geometryi analitycznej. Cz. I / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1880. – 397 s. – Litografia.
28. Wykład trygonometrii płaskiej i kulistej / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1880. – 103 s.
29. O pewnej własności pfaffjanu / Wł. Zajączkowski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1880. – T. 7. – S. 67–74 ; Idem. – Kraków, 1880. – 8 s.
30. A theorem relating to Pfaffians / Wł. Zajączkowski // The Messenger of Mathematics. – 1881. – Vol. 10. – P. 36–37.
31. Teoryja wyznaczników o p wymiarach // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1881. – T. 6. – S. 1–31 ; Idem. – Kraków, 1881. – 31 s.

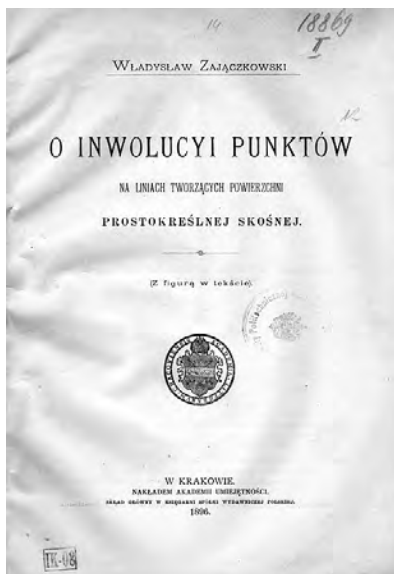
32. Zasady rachunku przemienności / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1882. – 24 s.
33. Matematyka. Teorya linii i powierzchni krzywych / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1883. – 206 s. – Litografia.
34. Geometrya analityczna / Wł. Zajączkowski. – Warszawa : Drukarnia Noskowski, 1884. – XL, 511 s. – (Biblioteka Matematyczno-fizyczna / pod. red. M.A. Baranickiego).

35. Zasady algebry wyższej / Wł. Zajączkowski. – Lwów : Gubrynowicz i Schmidt, 1884. – XII, 286 s.
36. O zamianie funkcji całkowitej i jednorodnej stopnia 2-go na sumę kwadratów / Wł. Zajączkowski // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1884. – T. 9. – S. 1–44 ; Idem. – Kraków, 1883. – 44 s.

37. Przemówienie jako Rektora Szkoły politechnicznej we Lwowie przy rozpoczęciu roku szkolnego 1885/6 / Wł. Zajączkowski // Czas. techn. – 1885. – Rocz. 3, № 10. – S. 122–125 ; Idem. – Lwów, 1885. – 13 s.
38. Przemówienie ustępującego Rektora Szkoły politechnicznej przy otwarciu roku szkolnego 1886/7 / Wł. Zajączkowski // Czas. techn. – 1886. – Rocz. 4, № 12. – S. 201–203.
39. Teoryja Fuchsa równań różniczkowych liniowych i jednorodnych z jedną zmienną niezależną / Wł. Zajączkowski // Pamiętnik Akad., Kraków. – 1887. – T. 13. – S. 1–47 ; Idem. – Kraków, 1887. – 47 s.
40. Początki arytmetyki do użytku szkół średnich zastosowane na 1 i 2 klasę / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1887. – 136 s. ; Idem. – 2-e wyd. – Lwów, 1889. – 163 s. ; Idem. – 3-e wyd. – Lwów, 1891. – 162 s.
41. Początki arytmetyki do użytku szkół średnich zastosowane na 3 i 4 klasę / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1888. – 159 s. ; Idem. – 2-e wyd. – Lwów, 1889. – 159 s. ; Idem. – 3-e wyd. – Lwów, 1891. – 130 s.
42. Równania różniczkowe / Wł. Zajączkowski. – Lwów, 1892. – 104 s.
43. C.k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny / Wł. Zajączkowski ; nakładem Szkoły politechnicznej. – Lwów : I Związkowa drukarnia, 1894. – 169 s.
44. Zastosowania analizy do geometryi : podług wykładów / Wł. Zajączkowski ; zebrał L. Böttcher. – Lwów, 1896. – 193 s. – Autografia.

45. Analiza. Kurs 2 /
Wł. Zajączkowski. –
Lwów, 1896. – 318 s.
46. O inwolucyi punktów
na liniach tworzących
powierzchni skośnej /
Wł. Zajączkowski //
Rozprawy Akad., A.,
Kraków. – 1896. – T. 32. –
S. 279–301 ; Idem //
Bull. Intern. Acad. –
1896. – T. 8. – S. 111–112 ;
Idem. – Kraków, 1896. –
23 s.

**СТАНІСЛАВ
КЕМПІНСЬКИЙ**
(Kępiński Stanisław)
(11.XI.1867 – 24.III.1908)

Народився в Бохні. В 1885 р. закінчив гімназію в Кракові. У 1885–1889 рр. навчався в Ягеллонському університеті в Кракові, де вивчав математику, фізику та астрономію.

У 1891 р. отримав ступінь доктора філософії. Продовжував навчання в Геттінгені та Берліні. Після повернення до Кракова працював вчителем математики у Вищій реальній школі. У 1893–1896 рр. викладав математику в Ягеллонському університеті як приватний доцент, а з 1896 р. – як надзвичайний професор.

У 1898 р. був призначений професором кафедри математики Політехнічної школи у Львові.

С. Кемпінський займався дослідженнями в галузі теорії функцій. У 1902–1908 рр. його чотири рази обирали деканом відділу інженерії, а в 1903/4 навчальному році – ректором Львівської політехнічної школи. Одночасно викладав математику у Львівському університеті.

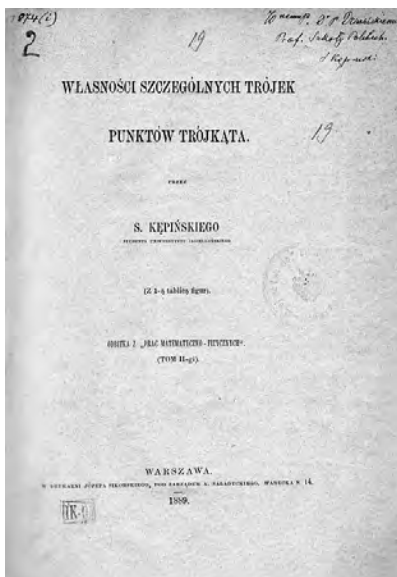
Помер Станіслав Кемпінський 24 березня 1908 року в Закопане.

Література про життя та діяльність С. Кемпінського

- Kępiński Stanislaus Martin // Poggendorf's biographisch-literarisches handwörterbuch. – Leipzig, 1904. – S. 740.
- Zorawski K. Stanisław Kępiński : wspomnienie pośmiertne // Wiadom. mat. – 1908. – T. 12. – S. 161–167.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про С. Кемпінського, с. 99, 121, 124, 125, 128, 132, 135, 302, 305.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про С. Кемпінського, с. 52, 82, 115, 135, 305, 306, 307–308.
- Kępiński Stanisław // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175).– S. 76.
- Станіслав Кемпінський : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 34.

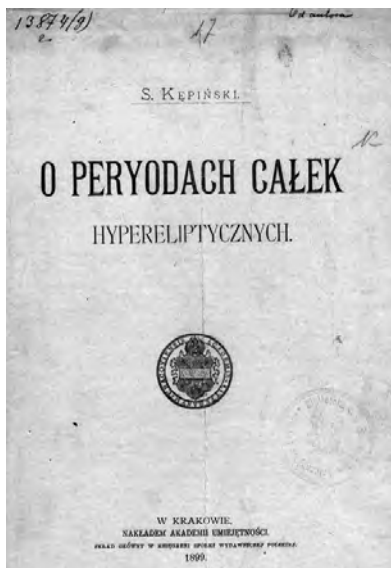
Опубліковані праці С. Кемпінського

1. Własności szczególnych trójkątów trójkąta / S. Kępiński // Prace mat.-fiz. – 1890. – T. 2. – S. 169–219 ; Idem. – Warszawa, 1890. – 51 s.

2. Z teorii nieciągłych grup podstawień liniowych, posiadających spólczyniki rzeczywiste / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1893. – T. 26. – S. 37–66 ; Idem. – Kraków, 1893. – 30 s.
3. O całkach rozwiązań równań różniczkowych zwyczajnych liniowych jednorodnych rzędu 2-go / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1893. – T. 26. – S. 264–328 ; Idem. – Kraków, 1893. – 65 s.
4. O związkach dwulinowych między stałymi całek rozwiązań pewnych równań różniczkowych rzędu 2-go / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1895. – T. 27. – S. 384–399 ; Idem. – Kraków, 1895. – 16 s.
5. O funkcjach Fuchsa dwu zmiennych zespolonych /

- S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1896. – T. 30. – S. 211–221 ; Idem. – Kraków, 1896. – 11 s.
6. Sur les fonctions de Fuchs à deux variables complexes / S. Kępiński // Bull. Intern. Acad. – 1895. – P. 288–289.
7. Ueber Fuchs'sche Functionen zweier Variabeln / S. Kępiński // Math. Annalen. – 1896. – Bd. 47. – S. 573–578.
8. O peryodach całek hypereliptycznych rodzaju $\rho=2$ / S. Kępiński // Prace mat.-fiz. – 1898. – T. 9. – S. 139–163 ; Idem. – Warszawa, 1898. – 25 s.
9. Sur les intégrales des solutions des équations du second ordre, équivalentes á leur adjointe, avec trois points singuliers / S. Kępiński // Bull. Intern. Acad. – 1898. – P. 67–75 ; Idem. – Cracovie, 1899. – 9 p.
10. Ueber die Periodicitätsmoduln der hyperelliptischen Integrale / S. Kępiński // Bull. Intern. Acad. – 1898. – S. 270–272.
11. Przemówienie na uroczystej inauguracyi roku szkolnego w Lwowskiej Szkole politechnicznej / S. Kępiński // Czas. techn. – 1900. – Roczn. 18, № 21. – S. 265–266 ; № 22. – S. 273–275 ; Idem. – Lwow: 1 Związkowa drukarnia, 1900. – 10 s.
12. O krzywej normalnej ϕ rodzaju $\rho=3$ / S. Kępiński // Prace mat.-fiz. – 1900. – T. 11. – S. 1–22.

13. O peryodach całek hyperliptycznych / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1900. – T. 37. – S. 63–80.
14. O całkach rozwiązań równań różniczkowych, z sobą sprzężonych, rzędu 2-go, posiadających trzy punkty osobliwe / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1900. – T. 37. – S. 112–138 ; Idem. – Kraków, 1900. – 27 s.
15. Geometria analityczna / S. Kępiński. – Lwów, 1901. – 258 s. – Litografia.
16. O całkach rozwiązań równań różniczkowych, z sobą sprzężonych, rzędu 2-go, posiadających trzy punkty osobliwe / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1901. – T. 41. – S. 276–288 ; Idem // Bull. Intern. Acad. – 1901. – S. 134–141.
17. Wykłady matematyki. Cz. 1. Rachunek różniczkowy i zastosowania / S. Kępiński. – Lwów, 1902–1903. – VIII, 419 s. – Litografia.

18. O całkach rozwiązań równań różniczkowych, rzędu drugiego, z sobą sprzężonych / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1902. – S. 45–69 ; Idem. – Kraków, 1902. – 27 s.
19. Ueber Integrale der Lösungen der gewöhnlichen linearen sich selbst adjungierten Differentialgleichungen zweiter Ordnung / S. Kępiński //

- Bull. Intern. Acad. – 1902. – S. 65–88 ; Idem. – Kraków, 1902. – 24 s.
20. Geometria analityczna na płaszczyźnie / S. Kępiński. – Lwów, 1903. – 238 s. – Litografia.
21. Integration der Differentialgleichung $\frac{\partial^2 j}{\partial \xi^2} - \frac{l \partial j}{\xi \partial t} = 0$ / S. Kępiński // Bull. Intern. Acad. – 1905. – S. 198–205 ; Idem. – Kraków, 1905. – 8 s.
22. Über die Differentialgleichung $\frac{d^2 z}{dx^2} + \frac{m+1}{x} \frac{dz}{dx} - \frac{n}{x} \frac{dz}{dt} = 0$ / S. Kępiński // Math. Annalen. – 1905. – Bd. 61. – S. 397–405 ; Idem. – Kraków, 1905. – 9 s.
23. O drganiach poprzecznych prętów sprężystych / S. Kępiński // Prace mat.-fiz. – 1905. – T. 16. – S. 71–107 ; Idem. – Warszawa, 1905. – 37 s.
24. Całkowanie równania $\frac{\partial^2 j}{\partial \xi^2} - \frac{l \partial j}{\xi \partial t} = 0$ / S. Kępiński // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1906. – T. 45. – S. 1–10.
25. Podręcznik równań różniczkowych ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb technik i fizyków. Cz.1 Równania różniczkowe zwyczajne / S. Kępiński. – Lwów : Z I. Związkowej Drukarni, 1907. – (Biblioteka Politechniczna, t. 18). – Cz. 1. – VIII, 195 s. ;
26. Podręcznik równań różniczkowych ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb technik i fizyków. Cz. 2. / S. Kępiński. – Lwów : Z I. Związkowej Drukarni, 1907. – (Biblioteka Politechniczna, t. 18). – VI, 199 s.
27. Wykłady matematyki : równania różniczkowe / S. Kępiński. – Wyd. 2. – Lwów : W. Kutyłowski-Sokół, 1933. – VII, [1], 283 s. : il., err.

МЕЧИСЛАВ ЛАЗАРСЬКИЙ
(Łazarski Mieczysław)
(1.I.1852 – 7.V.1930)

Народився в Єлесні в Галичині. Навчався в Краківській гімназії. Диплом інженера отримав в 1874 р., закінчивши Політехніку в Карлсруе (Чехія). Викладав у Станіславській реальній школі та з 1885 р. в IV гімназії м. Львова. Ступінь доктора філософії отримав у 1883 р. у Львівському університеті.

З 1886 р. працював у Львівській політехнічній школі спочатку приватним доцентом нарисної геометрії, з 1887 р. – надзвичайним, а з 1889 р. – звичайним професором.

Наукову роботу М. Лазарський вів у галузі синтетичної та нарисної геометрії.

Неодноразово був деканом різних відділень Львівської політехнічної школи (1889–1894 рр. – будівельного відділення; 1894–1895 рр. – архітектурного відділення).

У 1896/97 навчальному році був обраний ректором Політехнічної школи.

В 1911 р. залишив роботу в зв'язку з важким станом здоров'я. У 1926 р. отримав титул почесного професора Львівської політехніки.

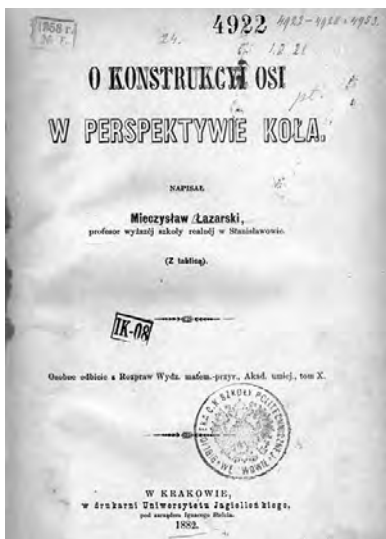
Помер Мечислав Лазарський в Кракові.

Література про життя та діяльність М. Лазарського

- Zajączkowski Wł. C.k. Szkoła politechniczna we Lwowie: rys historyczny jej założenia i rozwoju, tudzież stan jej obecny / nakładem Szkoły politechnicznej. – Lwów : I Związkowa drukarnia, 1894. – 169 s.
Про М. Лазарського, с. 137–138.
- Ś. p. Dr. Inż. Mieczysław Łazarski : [nekrolog] // Program Politechniki Lwowskiej na rok akad. 1930/31. – Lwów, 1930. – S. 225.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про М. Лазарського, с. 80, 83, 93, 97, 114, 115, 117, 128, 139, 206, 302, 307.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про М. Лазарського, с. 23, 25, 52, 92, 141, 199, 203, 311, 510, 521.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про М. Лазарського, с. 16.
- Łazarski Mieczysław // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 104.
- Мечислав Лазарський : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 33.

Опубліковані праці М. Лазарського

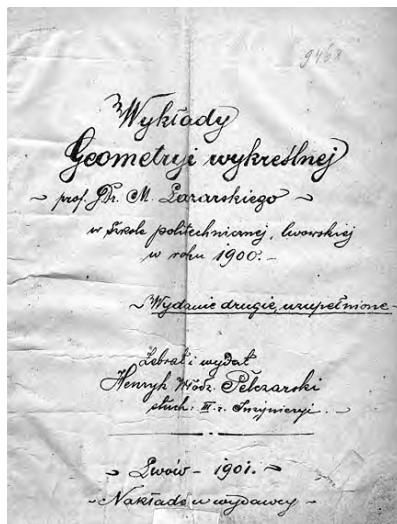
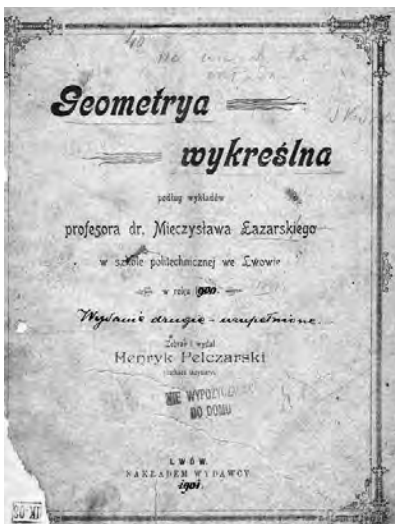
1. Два zagadnienia z geometrii wykreslnej. I. Osie glowne i ognisko perspektywy kola. II. O figurze przenikania brył graniastych // Sprawozdanie szkoły realnej. – Stanisławów, 1879. – S. 3–8.
2. Studya nad różnemi zagadnieniami z geometrii wykreslnej i z geometrii nowszej / M. Łazarski. – Stanisławów, 1880. – 14 s.
3. Perspektywa linijska / M. Łazarski, M. Rembach. – Lwów, 1880. – VI, 47 s. + Atlas.
4. O konstrukcyi punktów przecięcia krzywych rzędu drugiego / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1881. – T. 8. – S. 141–153 ; Idem. – Kraków, 1881. – 13 s.
5. O sposobie obliczania wartości stosunków nieharmonicznych / M. Łazarski // Sprawozdanie szkoły realnej. – Stanisławów, 1883. – S. 17–19.

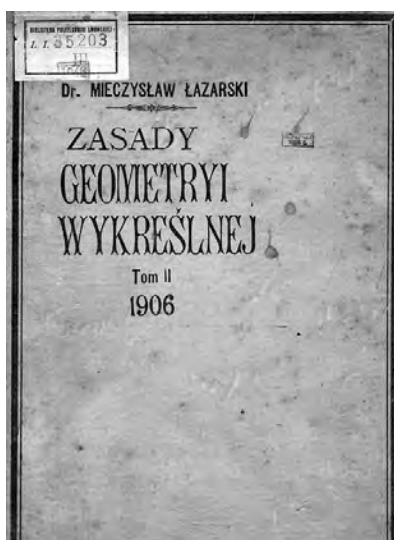
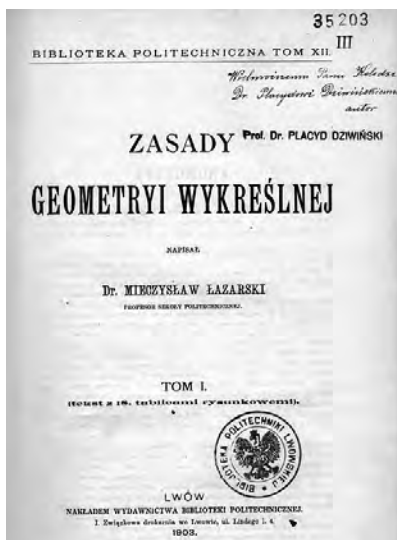
6. O konstrukcyi osi w perspektywie kola / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1883. – T. 10. – S. 148–154 ; Idem. – Kraków, 1883. – 7 s.
7. O zamianie krzywych rzędu drugiego na koła za pomocą rzutów / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1884. – T. 11. – S. 145–154 ; Idem. – Kraków, 1884. – 10 s.

8. Kryterium skończoności całek oznaczonych / M. Łazarski. – Stanisławów, 1885. – 15 s.
9. O konstrukcyi i własnościach krzywych rzędu czwartego z punktem potrójnym / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1887. – T. 15. – S. 224–249 ; Idem. – Kraków, 1887. – 26 s.
10. O wpływie punktów i stycznych szczególnych na rząd i klasę krzywych płaskich / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1887. – T. 15. – S. 279–285 ; Idem. – Kraków, 1887. – 8 s.
11. O dwu twierdzeniach Steinera / M. Łazarski // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1888. – T. 18. – S. 76–88 ; Idem. – Kraków, 1888. – 13 s.
12. Zasady geometryi wykreślnej dla użytku wyższych szkół realnych / M. Łazarski ; nakł. Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. – Lwów : druk Pillera i Sp., 1889. – III, 173 s. + Atlas (13 s.).
13. Pogląd na rozwój pojęć i metod w geometryi / M. Łazarski // Kosmos. – 1889. – T. 14. – S. 271–281.
14. Wykłady geometryi wykreślnej w 1893–1894 r.r. / M. Łazarski ; spisał Z. Szczęsnowicz. – Lwów, 1893. – 436 s. – Litografia.
15. O nowym sposobie wykreślenia krzywych rzędu drugiego z elementów urojonych / M. Łazarski // Czas. techn. – 1895. – Rocz. 13, № 11. – S. 85–86.
16. Mowa przy uroczystej inauguracyi roku naukowego 1896/7 / M. Łazarski // Czas. techn. – 1896. – Rocz. 14, № 22. – S. 230–231.

17. Sprawozdanie Rektora Politechniki za rok naukowy 1896/7 / M. Łazarski // Czas. techn. –1897. – Rocz. 15, № 21. – S. 237–239.
18. Geometria wykreslna : podług wykładów. – 2-e wyd., uzupełn. / M. Łazarski ; zebrał i wydał H. Pelczarski. – Lwów, 1901. – 152, 66, 54, 28, 15, 49, 142, 198 s. – Litografia.

19. Zasady geometrii wykreslonej. T. 1 / M. Łazarski. – Lwów, 1903. – VII, 145 s. + Atlas. – (Biblioteka Politechniczna ; t. 12).
20. Zasady geometrii wykreslonej. T. 2 / M. Łazarski. – Lwów : Nakł. Wyd-wa Biblioteki Politechnicznej, 1906. – 143 s. + Atlas (35 rys.). – (B-ka politechniczna ; t. 17).
21. Zasady geometrii wykreslonej dla wyższych szkół realnych / M. Łazarski. – 4-e wyd. – Lwów, [S.a.]. – 155 s. + Atlas (14 tb.).
22. Recenzja / M. Łazarski // Czas. techn. – 1920. – Rocz.38. – S. 74. – Rec. na ks.: Kilka uwag o dziele p. Dra Kazmierza Bartla "Geometria wykreslna". – Lwów, 1919.

23. Zasady geometrii wykreślnej dla wyższych szkół realnych / Mieczysław Łazarski ; nakł. Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. – Wyd. 5. – Lwów : Druk. i Litografia Piller-Neumanna, 1918. – 155, [4] s.
24. Zasady geometrii wykreślnej dla wyższych szkół realnych / M. Łazarski ; Polskie Tow. Pedagogiczne. – Wyd. 6. – Lwów : Księgarnia Naukowa, 1923. – 141, [3] s.

ГНАТ ЛЕМОХ
(Lemoch Ignacy)
(7.VIII.1802 – 21.VIII.1875)

Народився у Нетворжицях (Чехія). У 1825–1829 рр. навчався в Празі та Відні. З 1830 до 1834 рр. працював асистентом кафедри практичної геометрії у Віденській вищій політехнічній школі. Згодом служив радником з будівництва в канцелярії у Відні. Викладав математику в греко-католицькій семінарії при Святодухівській церкві у Львові.

З 1840 р. Г. Лемох – професор практичної геометрії та вищої математики Львівського університету, доктор філософії.

У 1843–44 рр. був одним з організаторів та авторів програми навчання Технічної академії у Львові і першим викладачем практичної геометрії.

Вчений був першим викладачем практичної геометрії та ситуаційного малювання (топографічного креслення) в Технічній академії, де викладав у 1844–1870 рр. Серед його учнів – професор Домінік Зброжек та український поет Маркіян Шашкевич.

Автор наукових праць та підручників з геодезії і математики латинською та німецькою мовами.

Г. Лемох був також і композитором, писав музичні твори. Помер 21 серпня 1875 року в Золочеві.

Література про життя та діяльність Г. Лємоха

- Krawczyk J. Ignacy Lemoch – jeden z twórców Lwowskiej geodezyjnej alma mater // Przegląd geodezyjny. – 1991. – № 7. – S. 2.
- Дрбал О. Гнат Лємох: до 150-річчя Львівської політехніки // Львів. політехнік. – 1992. – № 11. – С. 7.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про Г. Лємоха, с. 29, 38, 40, 41, 53.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про Г. Лємоха, с. 13, 16, 92, 106, 117, 521.
- Lemoch Ignacy // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 101.

Опубліковані праці Г. Лемоха

1. Lehrbuch der praktischen Geometrie / I. Lemoch. – Wien : Vilhelm Braumüller, 1849. – T. 1. – 196 S. ; T. 2. – 172 S.
2. Lehrbuch der praktischen Geometrie : 2 Theil / I. Lemoch. – 2-e Auflage. – Wien, 1857. – T. 1. – 316 s. ; T. 2. – 271 s.

**АНТОНІ
ЛОМНІЦЬКИЙ**
(Łomnicki Antoni Marian)
(17.I.1881 – 4.VII.1941)

Народився у Львові в родині професора гімназії Мар'яна Ломніцького. Навчався у Львівському університеті, після закінчення якого в 1903 р. отримав диплом вчителя математики і фізики, у 1903 р. – ступінь доктора філософії. У 1903–1919 рр. працював вчителем гімназії у Львові й Тарнові.

Продовжував навчання у Геттінгені (1906–1907) завдяки тому, що одержав міністерську стипендію. У 1913 р. почав викладати математику в Львівській політехнічній школі на відділенні будови машин як приватний доцент. У 1917–1918 рр. опублікував дві праці в спеціалізованих виданнях, одну – з аксіоматики, другу – з теорії змінної функції. На підставі цих праць у 1919 р. отримав “*veniam legendi*” (право викладання в університетах).

У серпні 1919 р. А. Ломніцького призначили на посаду заступника професора математики Львівської політехніки. У

1920 р. отримав звання надзвичайного професора математики та очолив другу кафедру математики.

У 1921 р. одержав звання звичайного професора.

Коло зацікавлень Ломніцького було дуже широким. Він провадив наукову роботу в галузі теорії ймовірності, математичної статистики та математичної картографії. Займався дидактикою. Брав активну участь у впровадженні нововведень у викладання математики. Був широковідомим як знавець математичної картографії.

У 1921/22 та 1937/38 навчальних роках був деканом механічного відділення, в 1938/39 – проректором Львівської політехніки.

Був членом Львівського та Варшавського наукових товариств.

З 1938 р. – член-кореспондент Академії технічних наук у Варшаві, член аеронавтної комісії в Парижі.

Антоні Ломніцького разом з іншими діячами науки розстріляли фашисти в ніч з 3 на 4 липня 1941 року в Львові.

Література про життя та діяльність А. Ломніцького

- Politechnika Lwowska: jej stan obecny i potrzeby. – Lwów : 1 Związkowa drukarnia, 1932. – 271 s.
Про А. Ломніцького, с. 20, 148, 155–158.
- Album inżynierów i techników w Polsce / nakładem Towarzystwa Bratniej Pomocy stud. Politechniki Lwowskiej. – Lwów : Związkowe zakłady graficzne, 1932.
Про А. Ломніцького, с. 17.

- История отечественной математики : в 4-х т. / отв. ред. И.З. Штокало и др. – Киев : Наук. думка, 1968–1970.
Про А. Ломницького, т. 2, с. 504 ; т. 3, с. 40.
- Ломницкий Антони (1881–1941) // Бородин А.И., Бугай А.С. Биографический словарь деятелей в области математики / под ред. И.И. Гихмана. – Киев : Рад. шк., 1979. – С. 318.
- Дрбал О. Наш календар: до 150-річчя Львівської політехніки: [Антоні Ломницький] // Львів. політехнік. – 1991. – 21 листоп.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про А. Ломницького, с. 164, 166, 169, 180, 183, 245, 254, 266, 269, 281, 285, 290, 303, 309, 310, 320–322, 324.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про А. Ломницького, с. 54, 57, 58, 63, 65, 82, 301, 306, 308, 309, 311, 433, 502, 504, 506, 507, 509.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про А. Ломницького, с. 5, 16, 28, 110.
- Ломницький Антоні // Буцко М.І. Відомі вчені Державного університету “Львівська політехніка”, 1844–1994 : біогр. довідник. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – С. 86.
- Łomnicki Antoni Marian // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945. – Kraków, 1994. – (Seria historyczno-techniczna / Politechnika Krakowska ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 105.

Опубліковані праці А. Ломницького

1. Podstawy matematyczne kartografii / A. Łomnicki. – Tarnów : druk J. Styrny, 1905. – 34 s.
2. Kolejne rozszerzanie zakresu pojęcia liczby / A. Łomnicki // Wiadom. mat. – 1911. – T. 15. – S. 53–78 ; Idem. – Warszawa, 1911. – 25 s.
3. Geometrya : podręcznik dla szkół średnich (gimnazyów, szkół realnych) : stopień wyższy. Cz. 1, Planimetrya. Cz. 2, Stereometrya : dla klasy IV i V / napisał Antoni Łomnicki. – Lwów : nakł. księgarni Gubrynowicza i Syna, 1911. – 289 s.
4. Geometrya : podręcznik dla szkół średnich (gimnazyów, szkół realnych) : stopień wyższy. Cz. 3 i 4, Trygonometrya. Geometrya analityczna : dla klasy VI, VII i VIII / napisał Antoni Łomnicki. – Lwów : nakł. księgarni Gubrynowicza i Syna, 1912. – [2], 302 s. : il.
5. Geometrya. T. 1. Planimetrya. Stereometrya : podręcznik dla szkół średnich / A. Łomnicki. – Lwów : Gubrynowicz i Syn, 1914. – 309 s.
6. O wielookresowych funkcjach jednoznacznych zmiennej rzeczywistej / A. Łomnicki // Spraw. Warsz. T-wa Nauk. – 1918. – Rocz. 11. – S. 807–846 ; Idem. – Warszawa, 1918. – 39 s.
7. O układach zasad koniecznych i dostatecznych do definicji pojęcia wielkości / A. Łomnicki // Wiadom. mat. – 1919. – T. 23. – S. 37–70 ; Idem. – Warszawa, 1919. – 37 s.
8. Trygonometrya : podręcznik dla szkół średnich / A. Łomnicki. – Lwów ; Warszawa : nakład Księgarni Gubrynowicza i Syna, 1920. – 194 s. : il.

9. Geometria. T. 1. Planimetria. Stereometria / A. Łomnicki. – Lwów : Atlas, 1920.
10. Généralisation du polynôme ordinaire de Lagrange / A. Łomnicki // Bull. Intern. Acad. – 1920. – P. 109–110.
11. Matematyka / A. Łomnicki. – Lwów, 1921. – T. 1. – XX, 282 s. ; T. 2. – 228 s.
12. Początki geometrii analitycznej / A. Łomnicki. – Lwów ; Warszawa : Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, 1921. – 188 s.
13. Uogólnienie wzoru interpolacyjnego Lagrange’a / A. Łomnicki // Rozprawy Akad., A, Kraków. – 1921. – T. 60. – S. 173–179 ; Idem. – Kraków, 1920. – 8 s.
14. O zasadzie dysjunkcji w logistyce i matematyce / A. Łomnicki // Ruch Filozoficzny. – 1922. – T. 6 ; Idem. – Lwów, 1922. – 2 s.
15. Geometria : podręcznik dla szkół średnich. Cz. 1, Planimetria – stereometria / napisał Antoni Łomnicki. – Wyd. 4. – Lwów ; Warszawa : Książnica Polska Tow. Naucz. Szkół Wyższych, 1923. – [2], 313 s. : il., rys.
16. Geometria : podręcznik dla szkół średnich. Cz. 2, Trygonometria / Antoni Łomnicki. – Wyd. 3. – Lwów ; Warszawa : nakł. Księgarni Gubrynowicza i Syna, 1923. – 186 s. : il. – Bibliogr. s. [184].
17. Geometria dla szkół średnich. Cz. 3, Początki geometrii analitycznej / Antoni Łomnicki. – Wyd. 3. – Lwów ; Warszawa : Książnica Polska Tow. Naucz. Szkół Wyższych, 1923. – [4], 199, [1] s. : rys.
18. Nouveaux fondements du calcul des probabilités / A. Łomnicki // Fundamenta math. – 1923. – T. 4. – S. 34–71.

19. Sur les fonction multipériodiques d'une variable réelle / A. Łomnicki // Enseignement Math. – 1923. – T. 23, № 1–2.
20. Geometria elementarna : podręcznik dla klas wyższych szkół średnich / A. Łomnicki. – Lwów ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1924. – 387 s. : rys.
21. Sur quelques généralisations du triangle arithmétiques de Pascal / A. Łomnicki // Comptes Rendus Acad. sci., Paris. – 1924. – T. 179. – P. 1587–1590 ; Idem. – Paris, 1925. – 4 p.
22. Sur les méthodes qui servent à limiter les modales des racines des équations algébriques / A. Łomnicki // Enseignement Math. – 1925. – T. 24, № 1, 2, 3. – P. 84–91.
23. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe dla użytku szkół średnich / A. Łomnicki. – Lwów : Książnica “Atlas”, 1926. – XXIV, 72 s.
24. Démonstration élémentaire de la loi de Gauss dans le calcul des probabilités / A. Łomnicki // Enseignement Math. – 1926. – T. 25. – P. 103–111.
25. Prosty dowód wzoru Stirlinga / napisał Antoni Łomnicki. – Lwów : nakład Towarzystwa Naukowego ; Kraków : Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, [1925]. – 6, [1] s. – (Archiwum Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Dział 3 ; t. 4, z. 3). – Streszcz. w jęz. fr.
26. Prosty dowód wzoru Stirlinga / A. Łomnicki // Archiwum naukowe, Lwów. – 1926. – S. 1–6.
27. O wzorach Sterna i Sierpińskiego, podających rozwinięcia pierwiastków kwadratowych na iloczyny nieskończone / A. Łomnicki // Archiwum naukowe, Lwów. – 1926. – S. 7–13.

28. Kartografia matematyczna / A. Łomnicki. – Lwów : Książnica “Atlas”, 1927. – VIII, 191 s. : rys. – Bibliogr.: s. [189]–191.
29. Matematyczną analiza projekcji mapy międzynarodowej w skali 1:1000 000 / A. Łomnicki // Wiadom. Służby Geogr. – 1927. – S. 3–31 ; Idem. – Warszawa, 1927. – 31 s.
30. Projekcja międzynarodowej mapy świata / A. Łomnicki // Przegl. Polski Kartograficzny. – 1927. – № 17. – S. 1–14 ; Idem. – Lwów, 1927. – 14 s.
31. In answer to Mr. A.R. Hinks: [w sprawie projekcji mapy międzynarodowej] / A. Łomnicki // Przegl. Polski Kartograficzny. – 1928. – № 18–20. – S. 37–38.
32. Łuki południka na elipsoidzie międzynarodowej / A. Łomnicki // Wiadom. Służby Geogr. – 1928. – S. 62–66.
33. Sur le choix de la projection pour la carte du monde au millionième / A. Łomnicki // Wiadom. Służby Geogr. – 1928. – S. 137–196.
34. Z zagadnień matematyki. Rachunek prawdopodobieństwa i jego zastosowania / A. Łomnicki // Kosmos. – 1928. – T. 53. – S. 325–339 ; Idem. – Lwów, 1928. – 14 s.
35. Geometria elementarna : podręcznik dla klas wyższych szkół średnich / Antoni Łomnicki. – Lwów ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1929. – 387 s. : rys.

36. O programach nauczania matematyki obowiązujących obecnie w gimnazjach Rzeczypospolitej Polskiej / A. Łomnicki // Księga pamiątkowa I Polskiego zjazdu matematycznego (Lwów, 7–10 IX 1927). – Kraków, 1929. – S. 190–194.

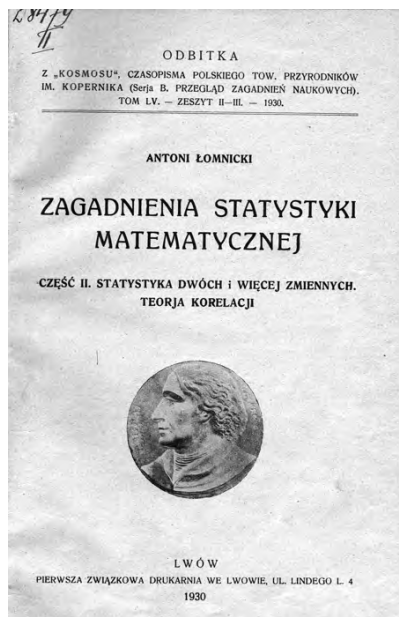
37. Zagadnienia statystyki matematycznej. Część 1. Statystyka jednej zmiennej / A. Łomnicki // Kosmos. – 1929. – T. 54. – S. 477–506 ; Idem. – Lwów, 1929. – 30 s.

38. Trygonometria : podręcznik dla szkół średnich / A. Łomnicki. – Lwów, 1930.

39. Zagadnienia statystyki matematycznej. Część 2. Statystyka dwóch i więcej zmiennych. Teoria korelacji / A. Łomnicki // Kosmos. – 1930. – T. 55. – S. 165–240 ; Idem. – Lwów, 1930. – 76 s.

40. Sullá necessita di distinguere due generi di dipendenza nella statistica a due variabili / A. Łomnicki // Giornale dell'Istituto Italiano degli Attuari. – 1930. – T. 1. – S. 83–94.

41. O potrzebach matematyki stosowanej w Polsce / A. Łomnicki // Nauka Polska. – 1931. – T. 14. – S. 98–109.

42. Bericht über meine Studienreise nach Italien / A. Łomnicki // Annales Soc. Polonaise. – [1931]. – T. 9. – S. 204.
43. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – 2-e wyd. – Lwów ; Warszawa, 1932. – 72 s.
44. Geometria : podręcznik dla 2 kl. gimn. / A. Łomnicki. – Lwów : Książnica “Atlas”, 1934.
45. Pojęcie kresu górnego w matematyce elementarnej / A. Łomnicki // Parametr. – 1934.
46. O rzutach podwójnie azymutalnych / A. Łomnicki // Księga pamiątkowa ku uczczeniu prof. Dr. E. Rome-ra. – 1934.
47. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 1. Rachunek różniczkowy / Antoni Łomnicki ; Polska Akademia Umiejętności. – Kraków : Nakł. PAU, 1935. – V, [1], 648 s. : il.
48. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 2. Rachunek całkowy / Antoni Łomnicki ; Polska Akademia Umiejętności. – Kraków : Nakł. PAU, 1936. – [4], 310 s. : il.

49. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 3. Szeregi nieskończone, równania różniczkowe, geometria różniczkowa / Antoni Łomnicki ; Polska Akademia Umiejętności. – Kraków : Nakł. PAU, 1936. – [6], 216, [1] s. : rys., wykry., err.
50. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – 3-e wyd. – Lwów, 1938.
51. Trygonometria : podręcznik dla liceów ogólno-kształcących / Antoni Łomnicki. – Lwów : nakł. księgarni Gubrynowicza i Syna ; Kraków : druk W. L. Anczyca i Spółki, 1938. – 131, [1] s. : il.
52. Algebra dla I kl. liceum ogólno-kształcącego wydział humanistyczny, przyrodniczy i klasyczny / A. Łomnicki. – Lwów ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1938. – 103 s.
53. Matematyka dla liceów mechanicznych, elektrycznych, drogowych, wodno-melioracyjnych i telekomunikacyjnych. Geometria analityczna, zasady rachunku różniczkowego i całkowego / A. Łomnicki. – Lwów : Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, 1939.
54. Matematyka dla liceów przemysłowych męskich. Algebra, trygonometria / A. Łomnicki. – Lwów : Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych, 1939.
55. Geometria analityczna i algebra dla II kl. liceum ogólno-kształcącego, wydział humanistyczny, przyrodniczy i klasyczny / A. Łomnicki. – Lwów, 1939.
56. Wielościany umiarowe / A. Łomnicki. – Lwów : Książnica “Atlas”, 1939. – 72 s. – (Biblioteczka matematyczna ; 9).
57. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 2. Rachunek całkowy / Antoni Łomnicki. –

- Wyd. 2. – Katowice : Universum, [1940]. – 310 s. : faks., rys., wyk. – Przedr. fotograficzny z 1 wyd. Akademii Umiejętności w Krakowie 1939 r.
58. Matematyka dla liceów przemysłowych męskich. Algebra, trygonometria / A. Łomnicki. – Katowice : Universum, [1945]. – 232 s. : il.
59. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – Wyd. 4. – Wrocław ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1946. – 73, [1] s.
60. Matematyka dla liceów mechanicznych, elektrycznych, drogowych, wodno-melioracyjnych i telekomunikacyjnych : geometria analityczna, zasady rachunku różniczkowego i całkowego / Antoni Łomnicki. – Katowice : Universum, [1946]. – 219 s. : rys., wyk.
61. Algebra dla I kl. liceum ogólnokształcącego: wydział humanistyczny, przyrodniczy i klasyczny / A. Łomnicki. – Wyd. 3. – Wrocław ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1947. – 108 s.
62. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – Wyd. 6. – Wrocław : Książnica “Atlas”, 1947. – 73 s.
63. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 1. cz. 2. Rachunek różniczkowy / Antoni Łomnicki. – Wyd. 2. – Katowice : Universum, [1947]. – S. 209–424 : il. – Przedr. fotograficzny z 1 wyd. Akademii Umiejętności w Krakowie 1939 r.
64. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 1. cz. 3. Zastosowania rachunku różniczkowego / Antoni Łomnicki. – Wyd. 2. – Katowice : Universum, [1947].

65. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 3. Szeregi nieskończone, równania różniczkowe, geometria różniczkowa / Antoni Łomnicki. – Wyd. 2. – Katowice : Universum, [1947].
66. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 1. Rachunek różniczkowy, cz. 1. O funkcjach i granicach / Antoni Łomnicki. –Wyd. 3 niezm. –Katowice : Universum, 1949. – 208 s.
67. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 2. Rachunek całkowy / Antoni Łomnicki. – Wyd. 3 niezm. – Katowice : Universum, 1949. – 310 s.
68. Rachunek różniczkowy i całkowy : dla potrzeb przyrodników i techników. T. 3. Szeregi nieskończone, równania różniczkowe, geometria różniczkowa / Antoni Łomnicki. – Wyd. 3 niezm. – Katowice : Universum, 1949. – 216 s.
69. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – Wyd. 11, popr. – Wrocław ; Warszawa : Książnica “Atlas”, 1950. – 73 s.
70. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe / A. Łomnicki. – Wyd. 12. – Wrocław : Książnica “Atlas”, 1950. – XXII, 73 s.
71. Kartografia matematyczna / A. Łomnicki. – Wyd. 2, zmienione. – Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1956. – 176 s. : il.

**КАРОЛЬ
МАШКОВСЬКИЙ**
(Maszkowski Karol)
(1831 – 2. IX. 1886)

Народився в Дубно на Волині в родині відомого художника. Вищу технічну освіту здобув у Відні (1852). Викладав у Інсбруці, Кракові, Львові, Дублянах.

З 1863 р. працював у Технічній академії у Львові, викладав нарисну геометрію.

У 1871–1886 рр. – професор, завідувач кафедри нарисної геометрії. У 1875/76 н. р. був обраний ректором Технічної академії.

Машковський вів наукову роботу в галузі перспективи. Один із засновників у 1877 р. Товариства дипломованих техніків (з 1878 р. – Політехнічне товариство).

Був одним з ініціаторів заснування Педагогічного товариства у Львові і редактором його друкованого органу “Школа”.

Помер Кароль Машковський у Львові.

Література про життя та діяльність К. Машковського

- Maszkowski Karol : [nekrolog] // Czas. techn. – 1886. – Rocz. 4, № 9. – S. 161.
- Towarzystwo Politechniczne we Lwowie. 1877–1902 : pamiętnik jubileuszowy / pod red. E. Grzębskiego. – Lwów, 1902. – 100 s.
Про К. Машковського, с. 6, 10, 53.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про К. Машковського, с. 48, 53, 54, 60, 62, 80, 301.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про К. Машковського, с. 51, 311, 517, 518, 522.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про К. Машковського, с. 16.
- Maszkowski Karol // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945 / Politechnika Krakowska. – Kraków, 1994. – (Ser. historyczno-techniczna ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 113–114.
- Кароль Машковський : [про нього] // Національний університет “Львівська політехніка” / ред. кол.: Ю.Я. Бобало, А.Г. Загородній, В.А. Павлиш та ін. – К. : Логос Україна, 2009. – С. 29.

Опубліковані праці К. Машковського

1. Siedmiocyfrowe pospolite logarytmy / K. Maszkowski. – [S. l.], 1868.
2. Perspektywa rzutowa / K. Maszkowski. – Lwów, [1874]. – 96 s. : il. – Litografia.
3. Wolna perspektywa / K. Maszkowski. – Lwów, [1874]. – 61 s. : il. – Litografia.
4. Perspektywa rzutowa jako wynik rzutów prostokątnych na płaszczyzny ukośnie względem siebie położone / K. Maszkowski // Pamiętnik T-wa nauk Ścisłych w Paryżu. – 1874. – T. 5. – S. 1–38 ; Idem. – Paryż, 1874. – 38 s.
5. Kieszonkowy kalendarz dla nauczycieli na r. 1874 / T. Kozłowski, K. Maszkowski, Ju. Popel, K. Widman. – Lwów : druk. Staupig. Instytutu, 1874.
6. Geometria wykreslna dla szkół średnich. T. 1 / K. Maszkowski. – Lwów : J. Milikowski, 1875. – 59 s.
7. Kieszonkowy kalendarz dla nauczycieli na r. 1876 / T. Kozłowski, K. Maszkowski, Ju. Popel, K. Widman. – Lwów : druk. T-wa im. Szewczenki, 1876. – 343 s.

8. Perspektywa rzutowa / K. Maszkowski. – Lwów, 1879. – 96 s. – Litografia.
9. Zasady perspektywy wolnej / K. Maszkowski. – Lwów : druk K. Pillera, 1879. – 46 s. – Litografia.
10. O reformie szkół średnich / K. Maszkowski. – Lwów : nakł. redakcyi Sztandara polskiego i Strażnicy polskéj, 1879. – 31 s.
11. O wpływie techniki na cywilizacye / K. Maszkowski // Dźwignia. – 1880. – Rocz. 4, № 1. – S. 2–4 ; № 2. – S. 12–14 ; № 3. – S. 18–20 ; № 4. – S. 25–28.
12. Wpływ techniki na cywilizację / K. Maszkowski. – Lwów : druk K. Pillera, 1880. – 37 s.
13. Wykreślna geometrya : podług wykładów / K. Maszkowski. – Lwów, 1881. – Autografia.
14. Geometrya wykreślna dla szkół srednich. T. 2 / K. Maszkowski. – Lwów, 1883.

**ВОЛОДИМИР
СТОЖЕК**
(Stożek Włodzimierz)
(23.VII.1883 – 4.VII.1941)

Народився у Великих Мостах на Львівщині. У 1901 р. закінчив середню школу в Кракові. Вивчав математику в Ягеллонському університеті у Кракові (1901–1905). У 1906 р. склав іспит на вчителя математики і фізики в середніх школах. У 1906 р. виїхав на дворічні студії до Геттінгена, де вивчав математику.

Деякий час був асистентом у К. Журавського в Ягеллонському університеті й одночасно викладав математику в гімназії Кракова (1908–1922). У 1920–1922 рр. викладав математику у Ягеллонському університеті. Під час Першої світової війни перебував у австрійській армії. Після закінчення війни працював в Академії гірництва та металургії в Кракові, був асистентом професора Гоборського.

У 1922 р. в Ягеллонському університеті здобув ступінь доктора наук. У тому ж році як надзвичайний професор

Володимир Стожек у Венеції
1928 р. під час Міжнародного
математичного конгресу разом
з дружиною Еміліаною та проф.
Станіславом Ружевичем

став завідувачем третьої кафедри математики на загальному відділенні Львівської політехніки.

З 1926 р. – звичайний професор першої кафедри математики на відділенні інженерії.

В. Стожека декілька разів обирали деканом загального відділення (1926–1929), а в 1930/31 н. р. – деканом відділення інженерії Львівської політехніки.

Наукові дослідження В. Стожек вів переважно в галузі гармонійних функцій.

Вченого разом із двома синами розстріляли фашисти в ніч з 3 на 4 липня 1941 року в Львові.

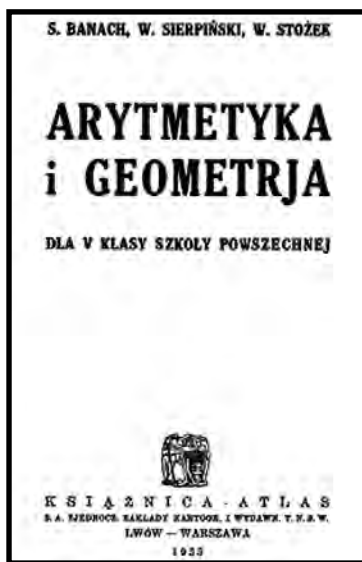
Література про життя та діяльність В. Стожека

- Politechnika Lwowska: jej stan obecny i potrzeby. – Lwów : 1 Związkowa drukarnia, 1932. – 271 s.
Про В. Стожека, с. 21, 39, 44, 259.
- Album inżynierów i techników w Polsce / nakładem Towarzystwa Bratniej Pomocy stud. Politechniki Lwowskiej. – Lwów : Związkowe zakłady graficzne, 1932.
Про В. Стожека, с. 18.
- Popławski Z. Dzieje Politechniki Lwowskiej, 1844–1945. – Wrocław ; Warszawa ; Kraków : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1992. – 363 s.
Про В. Стожека, с. 188, 195, 196, 205, 253, 282, 185, 290, 306, 313, 320, 321, 322, 324.
- Politechnika Lwowska, 1844–1945. – Wrocław : Wydaw. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.
Про В. Стожека, с. 42, 65, 81, 82, 84, 125, 136, 310, 502, 504, 506, 508, 509, 511, 529, 534, 537.
- Буцко М.І., Кипаренко В.Г. Державний університет “Львівська політехніка”, 1844–1994. – Л. : Вид-во Держ. ун-ту “Львів. політехніка”, 1994. – 145 с.
Про В. Стожека, с. 16, 27, 28, 110.
- Stożek Włodzimierz // Popławski Z. Wykaz pracowników naukowych Politechniki Lwowskiej w latach 1844–1945. – Kraków, 1994. – (Seria historyczno-techniczna / Politechnika Krakowska ; zesz. 2 ; monogr. 175). – S. 177.

Опубліковані праці В. Стожека

1. O całkowaniu pewnych równań różniczkowych zwyczajnych rzędu drugiego / W. Stożek // Prace mat.-fiz. – 1908. – T. 19. – S. 1–16.
2. O wartościach charakterystycznych całkowych potencjału logarytmicznego / W. Stożek // Rozprawy Polsk. T-wa Mat. – 1921. – T. 1. – S. 53–101.
3. Les constantes caractéristiques du noyau $\frac{\partial}{\partial v} \arctg - \frac{y(u) - y(t)}{x(u) - x(t)}$ / W. Stożek // Rozprawy Polsk. T-wa Mat. – 1921. – T. 1. – S. 110–126.
4. Przyczynek do teorii form / W. Stożek // Rozprawy Polsk. T-wa Mat. – 1921. – T. 1. – S. 127–130.
5. Remarque sur une inégalité concernant les modules des racines d'une equation quelconque / W. Stożek // Annales Math. – 1925. – T. 3. – P. 252–255.
6. Sur l'allure de fonctions harmoniques dans le voisinage d'un point exceptionnel / W. Stożek // Comptes rendus Acad. sci. Paris. – 1925. – T. 180. – P. 727–728.
7. Sur l'allure d'une fonction harmonique dans le voisinage d'un point exceptionnel / W. Stożek // Rozprawy Polsk. T-wa Mat. – 1926. – T. 4. – S. 52–58.
8. Arytmetyka i geometria dla I klasy szkół średnich / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów : Wydawnictwo Zakładu Narodowego Imienia Ossolińskich, 1929. – 219 s. : il.
9. Über den Fixpunktsatz in der Ebene / W. Stożek // Księga pamiątkowa I Polskiego zjazdu matematycznego (Lwów, 7–10 IX 1927). – Kraków, 1929. – S. 65–66.

10. Arytmetyka i geometria dla II klasy szkół średnich / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów, 1930. – 153 s.
11. Stożek W. Przyznanie nagrody naukowej miasta Lwowa // Parametr. – 1930. – № 9–10. – S. 365–366.
12. Arytmetyka i geometria dla I klasy szkół średnich / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1931. – 219 s.
13. Arytmetyka i geometria dla klasy III szkół średnich / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica-Atlas, 1931. – 205 s. : rys.
14. Sur les potentiels logarithmiques des doubles couches / W. Stożek, W. Nikliborc // Comptes Rendus Akad. sci., Paris. – 1933. – T. 197. – P. 808–810.
15. Arytmetyka dla I klasy gimnazjalnej / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1933. – 126 s. : rys.
16. Arytmetyka i geometria dla V klasy szkoły powszechnej / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica-Atlas, 1933. – 192 s. : il.
17. Über die Grenzwerte des logarithmischen Potentials des Doppelbelegung / W. Stożek, W. Nikliborc // Fundamenta mat. – 1934. – T. 22. – S. 109–135.

18. Wykłady matematyki. Cz. 1. Wiadomości z arytmetyki. Wyznaczniki i równania stopu 1-go. Szeregi / W. Stożek ; oprac. i zadaniami zaopatrzy W. Nicliborc na podstawie notatek T. Figury i R. Sobolskiego. – Lwów, 1934. – 126 s. – Litografia.
19. Wykłady matematyki. Cz. 2. Funkcja jednej zmiennej. Granica funkcji. Ciągłość funkcji / W. Stożek ; oprac. W. Nicliborc. – Lwów, 1934. – S. 129–254. – Litografia.
20. Algebra dla II klasy gimnazjalnej / S. Banach, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa, 1934.
21. Arytmetyka i geometria dla 7 kl. szkoły powszechnej / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1935. – 184 s. : il.
22. Über den Inhalt einer auf der Kugel liegenden geschlossenen Kurve / W. Stożek // Prace mat.-fiz. – 1936. – T. 43. – S. 235–240.
23. Algebra : dla klasy IV gimnazjalnej / W. Nikliborc, W. Stożek. – Lwów ; Warszawa : Książnica Atlas, 1936. – 109, [3] s.
24. Arytmetyka dla I klasy gimnazjalnej / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Wyd. 2. – Lwów ; Warszawa : Książnica - Atlas, 1937. – 111, [1] s. : il.
25. Arytmetyka i geometria dla VI klasy szkoły powszechnej / S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. – Edinburgh : Erroll Publishing, [1946]. – 160 s. : il.

Список скорочень

1. **Annales Math.**
 - Annales, Nouvelles, de mathematiques, Paris.
2. **Annales sci. Ec. norm. Paris.**
 - Annales scientifiques de l'Ecole normale supérieure, publiées sous les auspices du Ministère de l'Instruction Publiques, Paris.
3. **Anzeiger Akad. Wiss., Wien.**
 - Anzeiger der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-natur-Wissenschaftliche Classe, Wien.
4. **Archiv Math. und Phys.**
 - Archiv der Mathematik und Physik, J. Grunert.
5. **Bull. Intern. Acad.**
 - Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie.
6. **Comptes Rendus Acad. sci., Paris**
 - Comptes Rendus hebdomadaires des séances de l'Academie des Sciences, Paris.
7. **Czas. techn.**
 - Czasopismo techniczne, Organ Towarzystwa politechn., Lwów.
8. **Denkschriften Akad. Wiss., Wien.**
 - Denkschriften der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-natur-Wissenschaftliche Classe, Wien.
9. **Enseignement Math.**
 - Enseignement Mathématique, Paris.
10. **Fundamenta math.**
 - Fundamenta mathematicae.
11. **Math. Annalen**
 - Mathematische Annalen, Leipzig.

12. **Pamiętnik Akad., Kraków.**
 - Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie. Wydział matematyczno-przyrodniczy.
13. **Pamiętnik T-wa nauk Ścisłych w Paryżu.**
 - Pamiętnik Towarzystwa Nauk Ścisłych w Paryżu.
14. **Prace mat.-fiz.**
 - Prace matematyczno-fizyczne, Warszawa.
15. **Przegl. techn.**
 - Przegląd techniczny.
16. **Rozprawy Akad., A, Kraków.**
 - Rozprawy Akademii Umiejętności. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy, Dział A.
17. **Sitzungsberichte Akad. Wiss., Wien.**
 - Sitzungsberichte der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-naturwissenschaftliche Classe, Wien.
18. **Spraw. Warsz. T-wa Nauk.**
 - Sprawozdania z posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.
19. **Wiadom. mat.**
 - Wiadomości matematyczne, Warszawa.
20. **Wiadom. Służby Geogr.**
 - Wiadomości Służby Geograficznej.

Книги для навчання і роботи!

Вацлавек В. та ін.

120 ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТВОРЦІВ ХІМІЇ

Перекл. з пол., доповн. – 2007. – 204 с.

ISBN 978-966-553-633-8

Це видання є доповненим та доопрацьованим перекладом книги Вітольда і Марії Вацлавек “110 європейських творців хімії”. Наведено біографії 100 вчених, починаючи з XVIII ст., які зробили вагомий внесок у розвиток хімії та увійшли до списку найвидатніших хіміків, складеного Федерацією європейських хімічних товариств. Автори польського видання додали 10 біографій польських хіміків. Український переклад книги доповнено біографіями 10 відомих українських вчених-хіміків.

Видання корисне для науковців, викладачів, аспірантів та студентів.

Відповідальний редактор Ю. Бобало

ТІЛЬКИ ДВІЧІ ЖИВЕМО...

ЮРІЙ РУДАВСЬКИЙ.

ОСОБИСТІСТЬ. НАУКОВЕЦЬ. РЕКТОР

Книга пам'яті. – 2008. – 320 с.

ISBN 978-966-553-691-8

У книзі пам'яті упорядники намагалися розкрити багатогранний образ великого керівника, вченого і жителя через розгорнуте дослідження його родоводу і біографії, через спогади тих, хто знав Юрія Кириловича на різних етапах його життя, через його найважливіші концептуальні праці про розвиток високої школи і Львівської політехніки зокрема. Подано також матеріали преси, які розповідають про різні події в житті Політехніки, тісно пов'язані з діяльністю Юрія Рудавського, інтерв'ю, з яких ректор постає як видатна особистість з державницьким мисленням, сильною волею і добрим, чуйним серцем.

Видання містить повну бібліографію праць Юрія Рудавського, перелік його досягнень і нагород, велику кількість фотографій. Окремий розділ присвячено церемонії прощання і поховання на Личаківському цвинтарі у Львові.

В. Яворський, К. Блажівський
**ІСТОРІЯ ХІМІЧНОЇ,
ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
І НАУКИ У ЛЬВІВСЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ
(1844–1991)**

*Монографія. – 2011. – 164 с.
ISBN 978-617-607-071-9*

На основі архівних матеріалів, наявних публікацій та WEB-ресурсів висвітлено передумови виникнення хімічної освіти у Технічній академії – першооснові Національного університету “Львівська політехніка”, у хронологічній послідовності та у зв’язку із соціально-економічним і політичним становищем регіону відображено заснування, становлення та розвиток окремих кафедр і факультетів хімічного профілю за майже 150-річний період. Наведено відомості про організаторів кафедр, керівників факультетів, їхню науково-педагогічну та іншу діяльність, внесок у розвиток країни. Зроблено спроби пояснити окремі епізоди, історію розвитку хімічної освіти і науки, висловити свою оцінку та погляди на подальший розвиток освіти в Україні.

Монографія розрахована на фахівців хімічної, хіміко-технологічної освіти і промисловості, студентів хіміко-технологічних спеціальностей і всіх небайдужих до історії рідного краю.

Б. С. Рильніков, Г. В. Понеділок
**ІВАН ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКИЙ:
ВЧЕНИЙ ТА ПЕДАГОГ**

*Науково-популярне видання. – 2009. – 76 с.
ISBN 978-966-553-849-3
Друк на замовлення*

Науково-популярне видання розповідає про наукову та педагогічну діяльність видатного вченого-металознавця, педагога та громадського діяча, професора І.А. Фещенка-Чопівського. Розглядається його творча наукова, педагогічна і просвітницька діяльність в період праці як в Київській політехніці, так і в Гірничо-металургійній академії в Кракові. Аналізується внесок вченого в розроблення легованих сталей зі спеціальними властивостями, в теорію цементації заліза і сталей як вуглецем, так і металоїдами, у створення наукових засад “керованої металургії” і засоби вдосконалення і впровадження нових металургійних технологій. Висвітлюється монографічна творчість науковця і, зокрема, створення тритомного підручника з металознавства, внесок у металургійну підготовку інженерів у технічних навчальних закладах і методологію викладання.

Для викладачів, науковців, студентів, аспірантів, істориків науки.

Видавництво Львівської політехніки

вул. Ф. Колесси, 2, корп. 23 А, м. Львів, 79000
тел. +380 32 2582146, факс +380 32 2582136, <http://vlp.com.ua>, vmr@vlp.com.ua

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

Ірина Олександрівна Белоус

**ВИДАТНІ
ВЧЕНІ-МАТЕМАТИКИ
ЛЬВІВСЬКОЇ
ПОЛІТЕХНІКИ
(1844–1939)**

Бібліографічний покажчик

Коректор Оксана Чернигевич
Технічний редактор *Лілія Саламін*
Комп'ютерне верстання *Ірини Жировецької*
Художник-дизайнер *Галина Суха*

Здано у видавництво 29.11.2011. Підписано до друку 22.12.2011.
Формат 60×84^{1/16}. Папір офсетний. Друк офсетний.
Умовн. друк. арк. 5,8. Обл.-вид. арк. 4,20.
Наклад 300 прим. Зам. 111036.

Видавець і виготівник: Видавництво Львівської політехніки
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 751 від 27.12.2001 р.

вул. Ф. Колесси, 2, Львів, 79000
тел. +380 32 2582146, факс +380 32 2582136
vlp.com.ua, ел. пошта: vmr@vlp.com.ua

Белоус І. О.

Видатні вчені-математики Львівської політехніки (1844–1939) : бібліогр. покажч. / І. О. Белоус ; Нац. ун-т “Львів. політехніка”, Наук.-техн. б-ка. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 100 с.

ISBN 978-617-607-205-8

У виданні відображено життєвий та творчий шлях видатних математиків Львівської політехніки (1844–1939) та їхній науковий доробок.

Для наукових працівників, студентів, істориків науки.

УДК 016 : 51 (092)

ББК 22.1 г. я 1